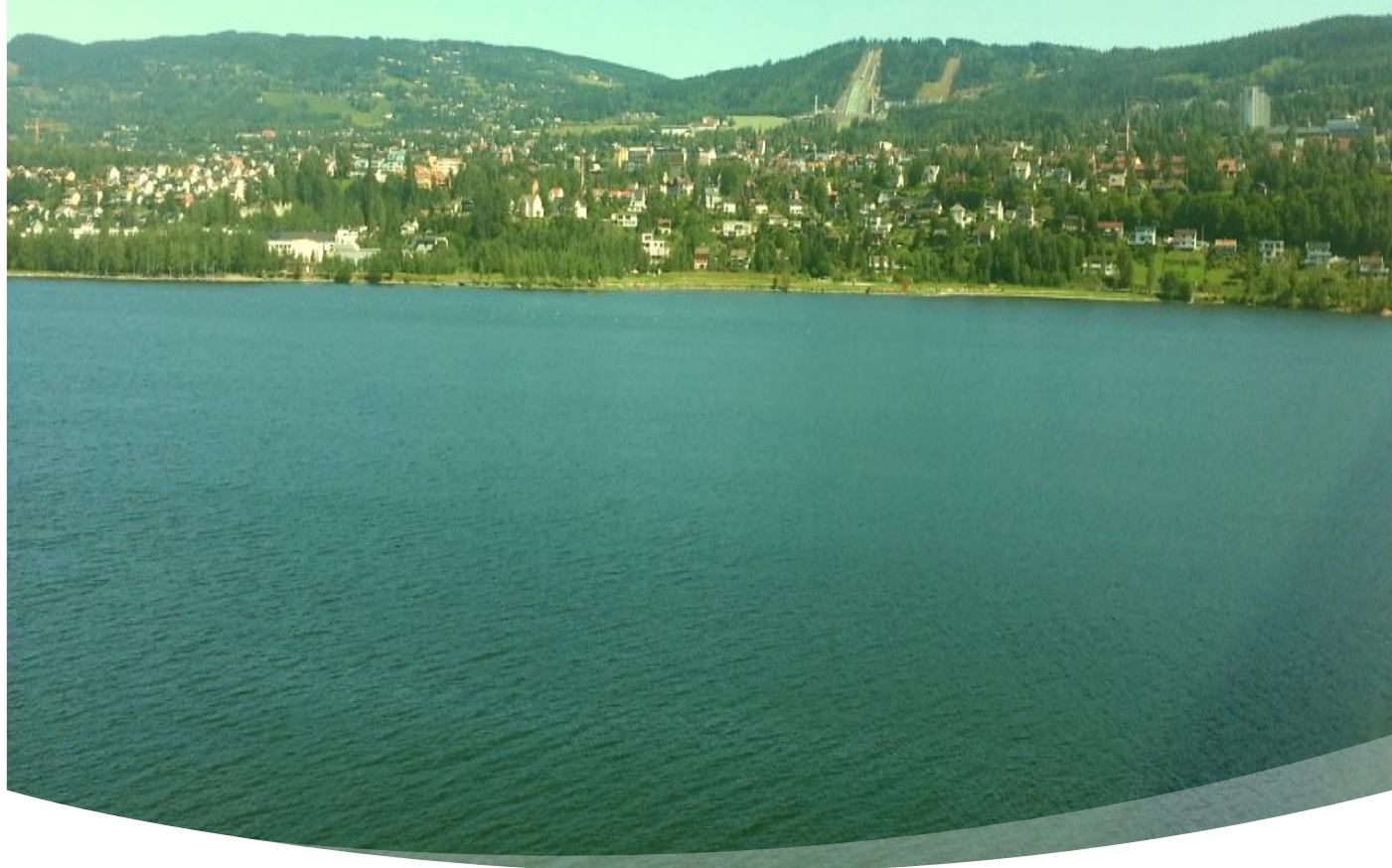

AREALPOLITIKK FOR FRAMTIDAS LILLEHAMMER

KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2020-2023 (2030)

BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER

LILLEHAMMER
KOMMUNE

VEDTATT 26.03.20

VEILEDNING TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL.....	4
1 GENERELLE BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER (PBL § 11-9).....	5
1.1 Forholdet mellom kommuneplanens arealdel og eldre planer (pbl. § 1-5).....	5
1.2 Krav om reguleringsplan (pbl. § 11-9, nr. 1).....	5
1.3 Forholdet til jordloven.....	6
1.4 Utbyggingsavtaler (pbl. § 11-9, nr. 2).....	6
1.5 Rekkefølgekrav (pbl. § 11-9, nr. 4).....	6
1.6 Parkering (pbl. § 11-9, nr. 5).....	7
1.7 Felles uteoppholdsareal (pbl. § 11-9, nr. 5).....	8
1.8 Leke- og aktivitetsplasser (pbl. § 11-9, nr. 5).....	10
1.9 Krav til solinnfall for eksisterende uteoppholdsarealer (pbl. § 11-9, nr. 5).....	12
1.10 Universell utforming og tilgjengelighet (pbl. § 11-9, nr. 5).....	12
1.11 Bærekraftige løsninger for bygglokalisering, energi og materialbruk (pbl. § 11-9, nr. 8).....	12
1.12 Renovasjon (pbl. § 11-9, nr. 3).....	14
1.13 Byggegrenser langs veg og jernbane (pbl. § 11-9 nr. 5).....	14
1.14 Støy (pbl. § 11-9, nr. 6 og 8).....	15
1.15 Luftkvalitet (pbl. § 11-9, nr. 6 og 8).....	15
1.16 Forurenset grunn og uønskede arter (pbl. § 11-9, nr. 6 og 8).....	16
1.17 Overvannshåndtering (pbl. § 11-9, nr. 3, 6 og 8).....	16
1.18 Vann og avløp (pbl. § 11-9 nr. 3).....	18
1.19 Vassdrag og vassdragsnære områder (pbl. § 11-9 nr. 3).....	18
1.20 Grønnstruktur (pbl. § 11-9 nr. 6).....	19
1.21 Naturmangfold (pbl. § 11-9 nr. 6).....	20
1.22 Byggeskikk og landskapstilpasning (pbl. § 11-9 nr. 6).....	20
1.23 Bevaring av eksisterende kulturhistoriske bygninger, kulturmiljøer og kulturminner (pbl. § 11-9 nr. 7).....	21
1.24 Tap av matjord (pbl. § 11-9 nr. 8).....	22
1.25 Skilt og reklame (pbl. § 11-9 nr. 5).....	22
2 BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER TIL AREALFORMÅL (PBL §§ 11-10 OG 11-11).....	23
2.1 Boligbebyggelse (pbl. § 11-10).....	23
2.2 Fritidsbebyggelse (pbl. § 11-10).....	28
2.3 Sentrumsformål (pbl. § 11-10).....	29
2.4 Råstoffutvinning (pbl. § 11-10).....	30
2.5 Næringsbebyggelse (pbl. § 11-10).....	31
2.6 Forretning (pbl. § 11-10).....	32
2.7 Kombinert bebyggelse og anlegg (pbl. § 11-10).....	33

2.8	Grønnstruktur (pbl. § 11-10)	34
2.9	Landbruks-, natur- og friluftsmål (LNF) (pbl. § 11-11)	34
2.10	LNF spredt boligbebyggelse (LSB) (pbl. § 11-11)	36
2.11	LNF spredt fritidsbebyggelse (LSF) (pbl. § 11-11)	39
2.12	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (pbl. § 11-11)	41
3	HENSYNSSONER (PBL § 11-8)	42
3.1	Sikringssone vannverk – hovedvannkilde (pbl. § 11-8 a – H110, H120)	42
3.2	Fremtidig vannkilde (pbl. § 11-8 a – H190_01)	43
3.3	Fordrøyning (pbl. § 11-8 a – H190_02)	43
3.4	Kraftverkstunnel (pbl. § 11-8 a – H190_03)	43
3.5	Skred (pbl. § 11-8 a – H310)	43
3.6	Flom – Mjøsa/Lågen ved Strandtorget (pbl. § 11-8 a – H320_02)	44
3.7	Flom – 20 m buffer (pbl. § 11-8a – H320_01)	44
3.8	Grunnforurensning (pbl. § 11-8 a – H390)	44
3.9	Støysoner (pbl. § 11-8 a – H210, H220, H230)	44
3.10	Storulykke (pbl. § 11-8 a – H350)	45
3.11	Konsesjonsområde for fjernvarmeanlegg (pbl. § 11-8 b – H410)	45
3.12	Grønnstruktur (pbl. § 11-8 c – H540)	45
3.13	Friluftsliv (pbl. § 11-8 c – H530)	46
3.14	Landskap (pbl. § 11-8 c – H550_01)	46
3.15	Kulturlandskap (pbl. § 11-8 c – H550_02)	46
3.16	Verna vassdrag (pbl. § 11-8 c – H550_03)	46
3.17	Naturmiljø (pbl. § 11-8 c – H560_01-02)	47
3.18	Kulturminner (pbl. § 11-8 c – H570_01-07)	47
3.19	Mineralske ressurser (pbl. § 11-8 c – H590)	48
3.20	Bynær fritidsbebyggelse (pbl. § 11-8 d – H710_01)	48
3.21	Gondol/bybane (pbl. § 11-8 d – H710_02)	49
3.22	Naturvernområde (pbl. § 11-8 d – H720_01)	49
3.23	Dragehode (pbl. § 11-8 d – H720_02)	49
3.24	Kulturminner (pbl. § 11-8 d – H730_01-04)	49
3.25	Høyspenningsanlegg (pbl. § 11-8 d – H740_01-02)	50
3.26	Gjennomføringssoner (pbl. § 11-8 e – H810_01-03)	50
	VEDLEGG 1: SKILT OG REKLAME	52
	VEDLEGG 2: FRITIDSBEBYGGELSE I LNF	56
	Fritidsbebyggelse 0-50 m fra Mesnavassdraget	56
	Fritidsbebyggelse 50-100 m fra Mesnavassdraget	2

Fritidsbebyggelse 0-50 m fra andre større vassdrag	2
Fritidsbebyggelse 50-100 m fra andre større vassdrag	2
Fritidsbebyggelse mer enn 100 m fra større vassdrag	2
Endringer og prinsippvedtak	2

VEILEDNING TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Kommuneplanens arealdel gjelder for hele kommunen, med unntak av områder omfattet av kommunedelplan Lillehammer by, kommunedelplan for E6 Vingrom-Ensby og kommunedelplan for E6 Biri - Vingrom.

Kommuneplanens arealdel gir overordnede føringer for reguleringsplaner og tiltak. Ved motstrid overstyrer kommuneplanens arealdel vedtatte reguleringsplaner.

Arealdelens bestemmelser og retningslinjer er inndelt i 3 kapitler:

Kapitel 1: Generelle bestemmelser og retningslinjer. Disse gjelder uavhengig av arealformål.

Kapitel 2: Bestemmelser og retningslinjer til arealformål. Disse er konkret knyttet til arealformålene i plankartet.

Kapitel 3: Bestemmelser og retningslinjer til hensynssoner. Disse er konkret knyttet til hensynssonene i plankartet, og angir spesielle hensyn som skal ivaretas ved reguleringsplaner og tiltak.

Med kommuneplanens arealdel følger flere temakart. Noen av temakartene er gjort bindende gjennom bestemmelser. Andre temakart er ikke henvist til i bestemmelsene, og har status som veiledende.

Bestemmelsene er juridisk bindende. Retningslinjene utdyper bestemmelsene, og er veiledende.

1 GENERELLE BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER (PBL § 11-9)

1.1 Forholdet mellom kommuneplanens arealdel og eldre planer (pbl. § 1-5)

- 1.1.1 Ved motstrid gjelder kommuneplanens arealdel foran reguleringsplaner vedtatt før kommuneplanens arealdel.

Retningslinjer

- a. *Motstrid foreligger når arealplanene har ulikt arealformål, eller har ulike bestemmelser om samme forhold.*
- b. *Der den ene arealplanen har bestemmelser om forhold som den andre arealplanen ikke har bestemmelser om, er det ikke motstrid, og arealplanene supplerer hverandre.*
- c. *Det er ikke motstrid når hovedformål i kommuneplanens arealdel og arealformål i reguleringsplanen har samme hensikt, f.eks. boligbebyggelse. Dette kan f.eks. være når reguleringsplanen viser arealformål som naturlig hører sammen med hovedformålet, for eksempel grønnstruktur, fellesarealer til lek og opphold, parkering, interne veier eller parkbelter/bufferoner i boligområder eller næringsområder.*
- d. *Temakart til kommuneplanens arealdel har status som retningslinjer.*

1.2 Krav om reguleringsplan (pbl. § 11-9, nr. 1)

- 1.2.1 Det kreves reguleringsplan for alle søknadspliktige tiltak i områder avsatt til fremtidig bebyggelse og anlegg. Bestemmelse 2.1.3.2 og 2.3.5 gjelder foran bestemmelse 1.2.1.
- 1.2.2 For større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn kreves reguleringsplan, jf. pbl. § 12-1.
- 1.2.3 Uttak av mineralske råstoffer til kommersiell drift tillates ikke før området inngår i godkjent reguleringsplan.

Retningslinjer

- a. *Følgende er veiledende for hva som vurderes som større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn:*
- i. *Alle tiltak i områder avsatt til framtidig bebyggelse og anlegg.*
 - ii. *Tiltaket tilfredsstillter ikke krav til uteoppholdsareal og lekeplass.*
 - iii. *Tiltaket medfører 4 eller flere nye boenheter.*
 - iv. *Tiltaket medfører parkeringsutfordringer.*
 - v. *Tiltaket fører til vesentlig endret eller utvidet arealbruk.*
 - vi. *Tiltaket fører til vesentlig økt trafikk.*
 - vii. *Tiltaket berører arealer som benyttes av barn og unge.*
 - viii. *Tiltaket vanskeliggjør fremtidig og helhetlig utnyttelse/regulering.*
 - ix. *Tiltaket berører kulturminner og/eller områder avsatt som bevaringsverdige kulturmiljøer.*
 - x. *Tiltaket fører til vesentlige inngrep i terreng, landskap, bekker, flomveger og overordna grønnstruktur.*
 - xi. *Tiltaket fører til vesentlige endringer i bygningsmiljø.*

- xii. *Tiltaket utløser behov for tilrettelegging av sosial og teknisk infrastruktur.*
- xiii. *Tiltaket skjer i et område som er utsatt for naturfare.*
- xiv. *Tiltaket bidrar til økt naturfare.*
- xv. *Eksisterende reguleringsplan er utdatert som styringsverktøy.*
- xvi. *Tiltaket har ikke tilfredsstillende adkomst når det gjelder trafiksikkerhet, vegstandard og økt trafikkbelastning.*

1.3 Forholdet til jordloven

- 1.3.1 Jordloven §§ 9 og 12 gjelder for nye utbyggingsområder inntil det foreligger godkjent reguleringsplan, jf. jordloven § 2 annet ledd.

1.4 Utbyggingsavtaler (pbl. § 11-9, nr. 2)

- 1.4.1 For områder avsatt til bebyggelse og anlegg må det påregnes at inngåelse av utbyggingsavtale vil være en forutsetning for utbygging.
- 1.4.2 Utbyggingsavtale skal sikre opprusting, etablering og drift/vedlikehold av nødvendig teknisk og grønn infrastruktur. Andre tiltak som er nødvendig for at området skal fungere hensiktsmessig skal vurderes.
- 1.4.3 Utbyggingsavtale forutsettes for større utbyggingsområder for bolig der kommunen ønsker å stille krav om antall boliger, størrelse, utforming og/eller fortrinnsrett til å kjøpe en andel av boligene.
- 1.4.4 Behov for utbyggingsavtale skal avklares ved oppstart av planarbeidet.

1.5 Rekkefølgekrav (pbl. § 11-9, nr. 4)

- 1.5.1 Ved regulering skal det stilles nødvendige rekkefølgekrav.
- 1.5.2 Utbygging kan ikke finne sted før følgende forhold er etablert eller sikret vil bli etablert:
 - a. Hensiktsmessig sammensetning av boligtyper, boformer og boligstørrelse.
 - b. Trafiksikker helårs skoleveg fra alle nye boenheter hele året.
 - c. Trafiksikker adkomst mellom bolig og leke- og uteoppholdsarealer.
 - d. Opparbeidet adkomst/kjøreveg, parkeringsarealer, ev. holdeplasser for kollektivtrafikk.
 - e. Bil- og sykkelparkering.
 - f. Nødvendige trafiksikkerhetstiltak.
 - g. Vann og avløp.
 - h. Energiforsyning.
 - i. Håndtering av overvann.
 - j. Nødvendige sikkerhetstiltak mot naturfare.
 - k. Nødvendige tiltak mot støy.
 - l. Sikring av og kvalitetstiltak i overordna grønnstruktur og byrom.
 - m. Nødvendige tiltak for å opparbeide eller oppruste leke- og uteoppholdsarealer.
 - n. Vurdering av behov for kommunale boliger.
 - o. Mulighet for varelevering og renovasjon.

Retningslinjer

- a. Listen er ikke uttømmende. Andre rekkefølgekrav kan vurderes i hver enkelt sak.
- b. Områdevis rekkefølgekrav til fremtidige boligområder står i bestemmelse 2.1.3, og gjelder i tillegg til bestemmelse 1.5.2.

1.6 Parkering (pbl. § 11-9, nr. 5)

1.6.1 Parkeringssonene fremkommer av temakart nr. 1 – Parkeringssoner.

1.6.2 Parkeringskravene er følgende:

TYPE BYGG		MÅLES PR.	BIL (MIN./MIN.-MAKS.)			SYKKEL (MIN.)	
			SONE 1	SONE 2	SONE 3	SONE 1 OG 2	SONE 3
Bolig	1-roms	Boenhet	0,3-0,5	0,5	0,5	1	1
	2-roms	Boenhet	0,5-0,7	0,7	1	2	2
	3-roms	Boenhet	0,7-1	1	2	2	2
	4-roms og større	Boenhet	0,7-1	1	2	3	3
Kontor		100 m ² BRA	0	1,3-1,7	1,3-1,7	1,5	1
Forretning		100 m ² BRA	0	1,3-4	1,3-4	1	0,5

- 1.6.3 Ved utregning av antall parkeringsplasser skal det rundes opp til nærmeste hele tall. Dette gjelder også ved maksimumskrav.
- 1.6.4 Parkeringsbestemmelsene kommer til anvendelse ved regulering og tiltak, herunder ny bebyggelse¹, hovedombygging og bruksendring.
- 1.6.5 Parkeringsplasser for ny bebyggelse skal dekkes innenfor utbyggingsområde eller gjennom frikjøp, dersom ikke annet er bestemt gjennom reguleringsplan.
- 1.6.6 Ved utforming av parkeringsplasser skal Statens vegvesen håndbok N100 legges til grunn.
- 1.6.7 Arealkrav per biloppstillingsplass er min. 15 m² for alle frittstående plasser, men for frittliggende småhusbebyggelse og carport/garasjer skal biloppstillingsplassene være min. 18 m². Arealbehovet i større parkeringsanlegg regnes ut etter dimensjoneringskrav i Statens vegvesen håndbok N100.
- 1.6.8 Institusjoner, hoteller, undervisningsanlegg, samlingslokale og andre bebyggelsestyper skal ha tilstrekkelig med parkeringsplasser, og tilfredsstillende inn- og utkjøringsforhold. Veiledende normer er beskrevet i retningslinjene.
- 1.6.9 I felles parkeringsanlegg i sone 1 og sone 2 skal det tilrettelegges for lademuligheter for el-biler.
- 1.6.10 10 % av parkeringsplassene ved felles parkeringsanlegg skal anlegges som HC-plasser.
- 1.6.11 For nye utbyggingsprosjekter i sone 1 og 2 skal parkering primært legges under bakken.
- 1.6.12 Sykkelplasser og HC-plasser skal anlegges nærmere inngangsdør enn øvrig bilparkering.
- 1.6.13 Det skal være trafikksikre, universelt utformede gangpassasjer fra parkeringen til hovedinngang.
- 1.6.14 I felles parkeringsanlegg for bolig skal det legges til rette for ladestasjoner for el-sykler.

¹ Ny bebyggelse vil si nybygg, tilbygg, påbygg og underbygg.

- 1.6.15 Parkeringsplasser for virksomheters tjenestebiler kommer i tillegg til parkeringskravet.
- 1.6.16 I boligprosjekter i sone 2 og 3, ved etablering av felles parkeringsanlegg, etableres en gjesteplass pr. fem boenheter i tillegg til øvrig parkeringskrav. I sone 1 dekker offentlig tilgjengelige parkeringsplasser behovet for gjesteplasser.
- 1.6.17 Utendørs parkeringsplasser skal kombineres med overvannstiltak, eksempelvis permeabelt dekke. Det vises til bestemmelse 1.17.

Retningslinjer

- a. *Frikjøp kan benyttes i sone 1 og 2. Det bør dokumenteres offentlig tilgjengelig parkeringsmuligheter i nærområdet. Frikjøp bør normalt ikke aksepteres i sone 3, med mindre det foreligger konkrete planer om etablering av parkeringsanlegg i rimelig nærhet.*
- b. *Ved vurdering av krav til parkering under bakken vektlegges følgende:*
- i. *Prosjektets funksjon*
 - ii. *Prosjektets størrelse*
 - iii. *Fremtidig byutvikling*
- c. *Veiledende normer for øvrige bebyggelsestyper, som ikke er nevnt i bestemmelsene, følger under. Her må endelig avklaring gjøres i den enkelte plan- eller byggesak. Tiltakshaver bør vurdere behov. I tillegg til veiledende parkeringskrav, bør det sikres nødvendig areal for «klem og kjør»-avsetting.*

	ENHET	BIL	SYKKEL
		ALLE SONER	
Hotell / overnatting	Gjesterom	0,5	0,2
Helse-/ omsorgsinstitusjoner	Behandlingsplass	0,5	0,5
Skole / barnehage	Antall årsverk	0,5	1
Idrettsanlegg	Tilskuerplasser	0,2	0,5
Forsamlingslokale (kino/teater mm)	Plasser	0,1	0,5
Bensinstasjon/ bilverksted	Antall årsverk	0,5	0,2
Industri/lager/produksjon	100 m ² BRA	0,4	0,2

- d. *Det bør i reguleringsplan vurderes å stille krav til stativ og takoverbygg for sykkelparkeringsplasser.*

1.7 Felles uteoppholdsareal (pbl. § 11-9, nr. 5)

1.7.1 Krav til felles uteoppholdsareal gjelder for alle nye reguleringsplaner.

1.7.2 Krav til størrelse på felles uteoppholdsareal er vist i tabellen under:

TYPE BOLIG	KRAV TIL STØRRELSE
Konsentrert småhusbebyggelse	20 m ² pr. boenhet
Blokkbebyggelse	Boenhet nr. 1-20: 10 m ² pr. boenhet Boenhet nr. 21-50: 8 m ² pr. boenhet Boenhet nr. 50 og over: 5 m ² pr. boenhet

- 1.7.3 Felles uteoppholdsareal skal framstå grønt.
- 1.7.4 Krav til felles uteoppholdsareal:
- Plasseres i direkte tilknytning til boligprosjektet.
 - Uteoppholdsarealet skal ha trafiksikker adkomst.
 - Min. 50 % av minstekravet til felles uteoppholdsareal på bakkeplan skal være solbelagt ved jevndøgn kl. 15.00.
 - Min. 50 % av minstekravet til felles uteoppholdsareal på tak skal være solbelagt ved jevndøgn kl. 15.00.
 - Arealet skal ikke være brattere enn 1:5.
 - Arealet skal ikke være smalere enn 5 m på det smaleste.
 - Uteoppholdsarealet skal ikke ligge på forurenset grunn, i fareområder eller i gul eller rød støysone.
- 1.7.5 Min. 50 % av felles uteoppholdsarealer skal plasseres på bakkeplan/parkeringskjeller. Resten av felles uteoppholdsareal kan plasseres på tak.
- 1.7.6 Felles uteoppholdsareal, inkludert minst 1 adkomst, skal være universelt utformet.
- 1.7.7 Felles uteoppholdsareal skal ha tilstrekkelig jorddekke for vegetasjon og trær. Underliggende konstruksjoner må tåle lekeapparater, møblering, drift og vedlikehold.
- 1.7.8 Uteoppholdsarealer skal kombineres med overvannstiltak, eksempelvis regnbed, grønstruktur og/eller permeabelt dekke. Det vises til bestemmelse 1.17.
- 1.7.9 Det kreves illustrasjonsplan som viser beplantning og møblering.

Retningslinjer

- Intensjonen er å sikre felles møteplasser av god kvalitet ved tett bebyggelse.*
- Felles uteoppholdsarealer bør framstå sammenhengende, og tilknyttes tilgrensende grønstruktur der det er mulig. Det bør være en naturlig sammenheng mellom felles uteoppholdsarealer og lekeområder.*
- Alle nye reguleringsplaner bør inneholde dokumentasjon for lokaliseringvalg.*
- Jorddekke som skal tåle trær bør være min. 100 cm.*
- Ved nyplanting av vegetasjon bør vekster med mye pollenutslipp, giftige vekster og svartlistede arter unngås.*
- Felles uteoppholdsarealer prioriteres fremfor bilparkering ved motstrid.*
- Innenfor sentrumsformål og ved blokkbebyggelse bør det etableres en møblert møteplass ved felles inngangsparti.*
- Innenfor sentrumsformål kan det vurderes om offentlige arealer og byrom i tilknytning til eiendommen kan inngå som en del av felles uteoppholdsareal, dersom disse er av god kvalitet, jf. bestemmelse 1.7.4 b-g. Med tilknytning menes arealer innenfor rimelig avstand fra boligen, med trafiksikker adkomst.*

1.8 Leke- og aktivitetsplasser (pbl. § 11-9, nr. 5)

1.8.1 Generelle krav til alle leke- og aktivitetsplasser:

- 1.8.1.1 Leke- og aktivitetsplasser skal ha trafiksikker gangadkomst.
- 1.8.1.2 Minst 50 % av hver leke- og aktivitetsplass skal være solbelagt ved jevndøgn kl. 15.00.
- 1.8.1.3 Arealet skal ikke være brattere enn 1:5. Arealer brattere enn 1:5 kan tillates medregnet der dette gir en funksjon til lekeområdet, for eksempel som akebakke med tilstrekkelig tilgjengelig flatt areal i bunn.
- 1.8.1.4 Leke- og aktivitetsplasser skal, så langt det er mulig, følge prinsipper om universell utforming. Minst ett lekeapparat skal være funksjonsåpent og universelt tilgjengelig.
- 1.8.1.5 Leke- og aktivitetsplasser skal ikke ligge på forurenset grunn, i fareområder eller i gul eller rød støysone. Ved etablering av lekeareal skal grunnen tilfredsstillende tilstandsklasse 2 i Miljødirektoratets veileder TA-2553/2009 eller nyere vedtatt veileder.
- 1.8.1.6 Leke- og aktivitetsplasser på parkeringskjeller eller lignende skal ha tilstrekkelig jorddekke for vegetasjon og trær. Underliggende konstruksjoner må tåle lekeapparater, møblering, drift og vedlikehold.
- 1.8.1.7 Leke- og aktivitetsplasser skal kombineres med overvannstiltak, eksempelvis regnbed, grønnstruktur og/eller permeabelt dekke. Det vises til bestemmelse 1.17.
- 1.8.1.8 Leke- og aktivitetsplasser skal vises i planen med formål og/eller bestemmelser.
- 1.8.1.9 Det kreves illustrasjonsplan som viser lekefunksjoner, aktivitetssoner for ulike brukere, beplantning og møblering.
- 1.8.1.10 Ved avvik fra krav til leke- og aktivitetsplasser skal det gjennomføres kompensierende tiltak. Kompensierende tiltak skal gå frem av reguleringsbestemmelsene eller tiltaket.

1.8.2 Nærlekeplass

- 1.8.2.1 Krav til nærlekeplass gjelder for alle nye reguleringsplaner, ved ny bebyggelse og ombygging/bruksendring som gir 5 eller flere nye boenheter.
- 1.8.2.2 Det stilles følgende krav til nærlekeplass:
 - a. Minimumsstørrelse på nærlekeplass er 200 m².
 - b. Nærlekeplassen skal betjene maks. 30 boenheter.
 - c. Nærlekeplassen skal lokaliseres innenfor eiendom eller plangrense.
 - d. Det skal være trafiksikker adkomst mellom nærlekeplass og boliger den skal betjene.
 - e. Arealet skal ikke være smalere enn 10 m på det smaleste.
 - f. Nærlekeplassen skal opparbeides med min. 3 lekefunksjoner tilpasset barn opp til 6 år, samt sittemuligheter for voksne.

1.8.3 Kvartalslekeplass

- 1.8.3.1 Krav til kvartalslekeplass gjelder for nye reguleringsplaner, ved ny bebyggelse og ombygging/bruksendring som gir 30 eller flere nye boenheter.
- 1.8.3.2 Det stilles følgende krav til kvartalslekeplass:
 - a. Minimumsstørrelse på kvartalslekeplass er 1500 m².
 - b. Kvartalslekeplassen skal betjene maks. 80 nye boenheter.
 - c. Kvartalslekeplassen skal lokaliseres innenfor eiendom eller plangrense.
 - d. Arealet skal ikke være smalere enn 10 m på det smaleste.

- e. Kvartalslekeplassen skal opparbeides med min. 3 lekefunksjoner tilpasset barn i alderen 6-12 år, samt sittemuligheter for voksne.
- f. Kvartalslekeplassen skal være allment tilgjengelig.

1.8.4 Aktivitets- og møteplass

- 1.8.4.1 Krav til aktivitets- og møteplass gjelder for nye reguleringsplaner, ved ny bebyggelse og ombygginger/bruksendring som gir 200 eller flere nye boenheter.
- 1.8.4.2 Det stilles følgende krav til aktivitets- og møteplass:
 - a. Aktivitets- og møteplassen skal tilrettelegge for aktivitet og opphold for folk i alle aldre.
 - b. Aktivitets- og møteplass skal være allment tilgjengelig.
 - c. Minimumsstørrelse på aktivitets- og møteplass er 5000 m². Dette kan deles i to områder.
 - d. Aktivitets- og møteplass skal lokaliseres innenfor eiendom eller plangrense.
 - e. Arealet skal ikke være smalere enn 10 m på det smaleste.
 - f. Aktivitets- og møteplass skal opparbeides med min. 5 lekefunksjoner tilpasset barn i skolealder, et areal på minst 30 x 50 m for plasskrevende aktiviteter, samt sittemuligheter for voksne.
- 1.8.4.3 Ved krav om aktivitets- og møteplass frafaller krav om kvartalslekeplass.

Retningslinjer

- a. *Alle nye reguleringsplaner bør inneholde en begrunnelse for plassering av leke- og aktivitetsplasser.*
- b. *Alle leke- og aktivitetsplasser bør plasseres med tanke på boligene den skal betjene, og ikke legges på restarealer i utkanten av området.*
- c. *Gjennom reguleringsplan kan det vurderes avvik fra krav til leke- og aktivitetsplasser, dersom planen sikrer konkrete tiltak for å ivareta gode møteplasser for den aktuelle utbyggingen.*
- d. *Ved større utbyggingsprosjekter kan det gjøres en helhetsvurdering av samlet arealbehov for leke- og aktivitetsplasser.*
- e. *Nærlekeplass er lekeplass primært rettet mot barn under skolealder og opphold for foreldre. Eksempler på lekefunksjoner for nærlekeplasser er huske, klatrestativ, sklie, sandkasse.*
- f. *Kvartalslekeplass er lekeplass primært rettet mot barn i barneskolealder og opphold for foreldre. Eksempler på lekefunksjoner for kvartalslekeplasser er klatrestativ/-vegg, huske, balansestokk, ballvegg/-binge, basketkurv.*
- g. *Ved krav om kvartalslekeplass kan inntil 1 nærlekeplass inkluderes innenfor arealkravet til kvartalslekeplassen.*
- h. *Aktivitets- og møteplass er primært rettet mot barn i skolealder, inkludert større barn, men bør også innby til aktivitet og opphold for folk i alle aldre.*
- i. *Eksempler på lekefunksjoner på aktivitets- og møteplasser er klatrestativ/-vegg, huske, balansestokk, ballvegg/-binge, basketkurv, hinderløype, sykkelløype.*
- j. *Jorddekke som skal tåle trær bør være min. 100 cm.*
- k. *Kompenserende tiltak kan være opprustning av nærliggende grøntareal/parker.*

1.9 Krav til solinnfall for eksisterende uteoppholdsarealer (pbl. § 11-9, nr. 5)

- 1.9.1 Ny regulering/bebyggelse skal ikke i vesentlig grad forringe solforhold for eksisterende privat og felles uteoppholdsareal og/eller lekeplass. Det skal framlegges dokumentasjon som viser konsekvenser for solinnfall.

Retningslinjer

- a. *Minst 50 % av eksisterende privat og felles uteoppholdsareal og lekeplass bør være solbelagt ved jevndøgn kl. 15.00.*

1.10 Universell utforming og tilgjengelighet (pbl. § 11-9, nr. 5)

- 1.10.1 Alle reguleringsplaner skal redegjøre for universell utforming, både for bebyggelse og uteområder.
- 1.10.2 Der det settes strengere krav til universell utforming enn byggt teknisk forskrift krever, skal dette tas inn som egen bestemmelse i reguleringsplan.
- 1.10.3 Boliger skal, så langt det er mulig, planlegges med alle hovedfunksjoner på inngangsplanet, slik at boligen tilfredsstillende kravet til tilgjengelig boenhet.
- 1.10.4 Universelt utformede adkomster skal som hovedregel være hovedadkomst

Retningslinjer

- a. *For nye boenheter som ikke møter kravet til tilgjengelighet bør det vises hvordan boenheten på sikt kan bli tilgjengelig.*
- b. *For eksisterende bygninger hvor det er dokumentert konflikt mellom bevaringshensyn og universell utforming kan kravene til universell utforming fravikes.*

1.11 Bærekraftige løsninger for bygglokalisering, energi og materialbruk (pbl. § 11-9, nr. 8)

1.11.1 Definisjoner:

BÆREKRAFTIGE MATERIALER: Med bærekraftige materialer menes materialer med lavt klimagassutslipp. Miljøsertifiserte materialer regnes også som bærekraftige materialer selv om de ikke nødvendigvis fører til lavere klimagassutslipp.

BÆREKRAFTIGE ENERGILØSNINGER: Bærekraftige energiløsninger omfatter en helhetlig tankegang rundt valg av energiforsyning, hvor funksjoner/bygg samlokaliseres eller finner fellesløsninger med nærliggende bygg. Dette innebærer bruk av fornybar energi, lavt energiforbruk og/eller energieffektive løsninger som energiutveksling mellom bygg og funksjoner som kan gi aktiv bruk av overskuddsvarme.

BÆREKRAFTIGE OVERVANNSLØSNINGER: Med bærekraftige overvannsløsninger menes naturbasert overvannshåndtering, slik som våtmarker, naturlige og kunstige bekker og flomveger, grønne tak og vegger, åpne basseng mm.

BÆREKRAFTIGE VANN- OG AVLØPSLØSNINGER: Med bærekraftige vann- og avløpsløsninger menes tekniske løsninger som gir lavest mulig livsløpskostnader. Dette dreier seg om; lave utslipp til vann, luft og jord, minst mulig forbruk av lagerressurser som fossile brensler, fosfor, kalium osv. og minst mulig forbruk av energi.

BÆREKRAFTIG LOKALISERING: Bærekraftig lokalisering innebærer vurdering av tilgjengelighet og hvordan transporten til og fra området/bygget skjer. Klimavennlig lokalisering vil redusere både person- og varetransport. Plassering på tomt legger også premisser for energibruk.

AKTIV BRUK AV TAK OG FASADER: Med aktiv bruk av tak og fasader menes f.eks. solceller og solfangere til produksjon av energi og blå/grønne/grå tak².

KLIMAREGNSKAP: Med klimaregnskap menes utslippsberegninger for bygge- og utviklingsprosjekter som skal bidra til klimavennlige valg. Klimaregnskapet skal vise samlede utslipp av klimagasser omregnet til CO₂-ekvivalenter som oppgis i tonn CO₂.

1.11.2 I reguleringsplaner med mer enn 15 boenheter og enkeltbygg større enn 500 m² BRA skal bærekraftige løsninger, jf. 1.11.1, redegjøres for med hensyn til:

- a. Materialvalg
- b. Energiløsninger
- c. Overvannsløsninger
- d. Vann- og avløpsløsninger
- e. Lokalisering

Valg av løsninger skal begrunnes.

1.11.3 I byggesak med mer enn 15 boenheter og enkeltbygg større enn 500 m² BRA skal valg av bærekraftige løsninger, jf. 1.11.1, redegjøres for og begrunnes gjennom et klimaregnskap:

- a. Materialvalg
- b. Energiløsninger
- c. Overvannsløsninger
- d. Vann- og avløpsløsninger
- e. Lokalisering

1.11.4 Det tillates aktiv bruk av tak og fasader for alle bygg hvor dette ikke kommer i konflikt med kulturminne- eller landskapsinteresser.

Retningslinjer

- a. *Klimaregnskapet bør sammenliknes med en referansesituasjon eller et referansebygg så langt dette er mulig.*
- b. *Bruk av miljøklassifiseringsverktøy som BREEAM bør vurderes for alle nye bygg og rehabiliteringsprosjekter med BRA over 1000 m².*
- c. *Det skal etterstrebtes å redusere klimautslipp fra nye materialer med 40 % sammenliknet med tilsvarende bygning. Bruk av tre som konstruktivt hovedmateriale vil redusere klimautslippene med minst 40 %.*
- d. *Det bør vurderes å bygges i nullutslippsstandard.*
- e. *Energiløsninger til kjøling, oppvarming og varmt vann bør løses på en mest mulig helhetlig og energieffektiv måte. Det bør spesielt vurderes energiutveksling mellom bygg til bolig og*

² Med blå/grønne/grå tak menes takløsninger med vannfordrøyende egenskaper.

- bygg til næring. Det bør settes av plass til eventuelle lokale energisentraler/tekniske installasjoner tilknyttet miljøvennlig energiforsyning eller gjenbruk i energiforsyning.
- f. Lokal fornybar energiproduksjon bør utredes i prosjekter med over 50 boenheter og i alle prosjekter med kombinert formål kontor/forretning/bolig.
- g. Utenfor konsesjonsområde for fjernvarmeanlegg, jf. bestemmelse 3.11, bør alternative energiløsninger for fornybar energi utredes. Dette gjelder:
- i. ny bebyggelse med bruksareal (BRA) over 250 m².
 - ii. ombygginger med bruksareal (BRA) over 250 m².
 - iii. nye boligprosjekter med flere enn 10 boenheter.

1.12 Renovasjon (pbl. § 11-9, nr. 3)

- 1.12.1 Framkommelighet for renovasjonskjøretøyer skal vises i regulerings- og byggesaken.
- 1.12.2 I reguleringsplaner skal det vises med formål og/eller bestemmelser hvordan renovasjon skal løses. Byggetiltak med 5 eller flere nye boenheter skal ha felles renovasjonsløsning under tak, fortrinnsvis integrert i bebyggelsen, eller under bakken.
- 1.12.3 Frittliggende småhusbebyggelse er unntatt fra bestemmelse 1.12.2 om krav til felles renovasjonsløsning.

Retningslinjer

- a. Ved større utbygginger bør det legges til rette for felles renovasjonsløsninger.
- b. Renovasjonsløsninger anlegges trafiksikkert, og utformes estetisk slik at de inngår i området på en god måte og er lett tilgjengelig for renovatør.
- c. GLØR bør kontaktes tidlig i regulerings- eller byggeprosess.

1.13 Byggegrenser langs veg og jernbane (pbl. § 11-9 nr. 5)

- 1.13.1 Byggegrense langs jernbane er 30 m fra spormidtd. Der det er regulert byggegrense nærmere enn 30 m kreves det likevel tillatelse fra jernbanemyndigheten ved tiltak nærmere enn 30 m fra spormidtd.

Retningslinjer

- a. Fravik fra byggegrense i reguleringsplan vurderes gjennom dispensasjonsbehandling i byggesaken.
- b. Der byggegrenser ikke er spesifisert i reguleringsplan, gjelder følgende byggegrenser (fra vegmidtd) langs veg, jf. temakart nr. 2 – Byggegrenser langs veg:

FUNKSJONSKLASSE	HOLDNING	BYGGEGRENSE	GJELDER
A – Nasjonal veg	Meget streng holdning	50 m	E6 (delvis 100 m)
B – Regional hovedveg	Streng holdning	50 m	Fv250
C – Lokal hovedveg	Streng holdning	30 m	Fv213, Fv216, Fv253, Fv255, Fv2520, Fv2522, Fv2532, Fv2538, Fv2540

D – Lokal samleveg	Mindre streng holdning	20 m	Fv2520, Fv2522, Fv2524, Fv2526, Fv2528, Fv2532, Fv2536
E – Lokal adkomstveg	Lite streng holdning	15 m	Fv2518, Fv2524, Fv2526, Fv2528, Fv2530, Fv2536, Fv2534

- c. *Byggegrensene som er vist i tabellen er i henhold til vegloven § 29. Ved fravik søkes det dispensasjon til aktuell vegmyndighet.*
- d. *Kommunale retningslinjer for utforming av avkjørsel fra kommunal veg legges til grunn.*
- e. *Ny bebyggelse bør i hovedsak knytte seg til nærmeste samleveg.*
- f. *Ved utarbeidelse av reguleringsplan kan redusert byggegrense vurderes for å oppnå gode fortettingsløsninger.*
- g. *Når lokalisering av hovedtrafikkåre, kollektivfelt, gang- /sykkelløsning og støyskjerming ikke er avklart, bør byggegrensen ikke settes mindre enn 20 m i reguleringsplanen.*

1.14 Støy (pbl. § 11-9, nr. 6 og 8)

- 1.14.1 Til enhver tid gjeldende retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen skal legges til grunn for reguleringsplaner og tiltak etter plan- og bygningsloven.
- 1.14.2 I rød støysone tillates ikke oppføring av ny bebyggelse eller bruksendring til støyfølsomt bruksformål. Ved nødvendig sanering av eksisterende bygg tillates gjenoppbygging, dersom antall boenheter ikke økes.
- 1.14.3 I gul støysone tillates arealfølsom bruk dersom avbøtende tiltak tilfredsstiller grenseverdiene i de til enhver tid gjeldende retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen.

Retningslinje

- a. *Det kan stilles krav til avbøtende tiltak ved støyende aktivitet, f.eks. ved anleggsvirksomhet eller ny støyende virksomhet.*

1.15 Luftkvalitet (pbl. § 11-9, nr. 6 og 8)

- 1.15.1 Til enhver tid gjeldende retningslinjer for behandling av lokal luftkvalitet i arealplanleggingen skal legges til grunn for reguleringsplaner og tiltak etter plan- og bygningsloven.

1.16 Forurenset grunn og uønskede arter (pbl. § 11-9, nr. 6 og 8)

- 1.16.1 Alle tiltak skal planlegges og gjennomføres slik at forurensning fra grunnen ikke fører til helse- og/eller miljøskade.
- 1.16.2 Alle tiltak skal planlegges og gjennomføres slik at en forhindrer spredning av fremmede arter som i svartelista er plassert i risikokategori svært høy risiko (SE) og høy risiko (HI).
- 1.16.3 Miljødirektoratets veileder for Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn TA-2553/2009 eller nyere vedtatt veileder skal benyttes for planlegging av undersøkelser og gjennomføring av tiltak.
- 1.16.4 Der det er forurenset grunn skal det utarbeides og godkjennes tiltaksplan for håndtering av forurenset masse.

1.17 Overvannshåndtering (pbl. § 11-9, nr. 3, 6 og 8)

1.17.1 Definisjoner:

OVERVANN: Overflateavrenning som følge av nedbør og smeltevann.

FLOMVEG: Trasé som leder overvann til en resipient.

LOKAL OVERVANNSHÅNTERING: Eksempler på lokal overvannshåndtering er infiltrasjon, fordrøyning, åpne flomveger, grønne tak, blågrønne løsninger mm.

IVF-KURVE: Ved flom- og overvannsberegninger skal ny IVF³-kurve for Lillehammer benyttes.

³ IVF står for intensitet, varighet og frekvens. Ny IVF-kurve finnes på kommunens nettside.

- 1.17.2 Overvann skal håndteres lokalt, og naturbaserte løsninger skal benyttes. Dersom andre løsninger velges, skal det begrunnes hvorfor naturbaserte løsninger er valgt bort.
- 1.17.3 I alle nye reguleringsplaner skal det foreligge godkjent overvannsplan⁴. Denne skal inneholde redegjørelse for hvordan overvann skal håndteres. Det skal vurderes om overvann kan benyttes til bruks- og opplevelseselementer i uteområder.
- 1.17.4 Ved søknad om tiltak skal det konkretiseres hvordan overvann skal håndteres. Det er krav til overvannsplan ved større tiltak.
- 1.17.5 Når nye reguleringsplaner eller tiltak berører kartlagte/kjente flomveger eller lager nye flomveger skal konsekvenser av dette utredes. Der det er behov skal det avsettes og sikres areal for nye flomveger.
- 1.17.6 Utomhusplan skal, sammen med overvannsplan, vise hvordan disponering og drenering av overvann skal løses.
- 1.17.7 Overvann skal ikke kobles direkte på kommunalt ledningsnett eller føres direkte til bekker og mindre vassdrag. Kobling til kommunalt ledningsnett skal omsøkes.
- 1.17.8 Overvann skal ikke ledes til dreneringssystem for offentlig veg uten godkjenning fra vegeier.
- 1.17.9 Naturlige flomveger skal sikres og om nødvendig forbedres, slik at risikoen for overvannsflom reduseres.
- 1.17.10 Ved beregning av overvann skal min. 40 % klimafaktor eller siste anbefalte klimafaktor for Lillehammer fra Norsk Klimaservicesenter legges til grunn.
- 1.17.11 Taknedløp skal ikke føres til overvannsledning eller spillvannsledning.

Retningslinjer

a. Overvannsplanen bør omhandle:

- i. Beregning av overvann fra tilgrensende områder og oppstrøms.*
- ii. Håndtering og konsekvenser av overvann i og nedstrøms planområdet.*
- iii. Utredning av aktuelle flomveger og mulig fordrøyning som bruk av gater/veger/P-plasser/grøntanlegg/overflatebassenger.*
- iv. Minst 30 % av arealet i nye byggeområder bør ha grunn/dekke som er egnet til infiltrasjon.*
- v. Utredning av alternative vannveger på overflaten slik at vannet i ekstreme situasjoner kan ledes videre til resipient (elv, bekk eller sjø) uten at skade oppstår.*
- vi. Alternativ bruk av overvann til bruks- og opplevelseselementer i utearealer.*

b. Kommunen kan:

- i. Stille krav til at konsekvenser for flom utredes av fagperson.*
- ii. Etter særskilt søknad godkjenne påslipp av overvann til kommunens avløpsnett. Påslippets størrelse skal dokumenteres.*
- iii. Kreve uavhengig kontroll av overvannsplan.*

⁴ Jf. kommunens veiledning for overvannsplan.

c. *Kommunedelplan – hovedplan vann og avløp 2014-2018 eller nyere vedtatt plan legges til grunn.*

1.18 Vann og avløp (pbl. § 11-9 nr. 3)

- 1.18.1 Reguleringsplaner skal vise vann- og avløpsløsninger, inkludert plassering, beregninger for merbelastning, økt vannforbruk og vurdering av vannreducerende tiltak planen legger til rette for.
- 1.18.2 Alle bygg skal sikres framføring av slokkevann og sprinkelvann.
- 1.18.3 Restvann fra minirensanlegg skal etterpoleres i løsmasser, og ikke føres til vassdrag/overflateresipienter.
- 1.18.4 I områder avsatt til bebyggelse og anlegg tillates fremføring av vann- og avløpsledning. Konsekvenser for samfunn og miljø skal utredes.

Retningslinjer

- a. *Gjeldende hovedplan for vann og avløp legges til grunn.*
- b. *I områder avsatt til andre formål enn bebyggelse og anlegg kan det tillates fremføring av vann- og avløpsledning. Det forutsettes at konsekvenser for samfunn og miljø er tilstrekkelig utredet og faglig samordnet.*

1.19 Vassdrag og vassdragsnære områder (pbl. § 11-9 nr. 3)

- 1.19.1 Det er en generell byggeforbudssone langs større vassdrag⁵ på 50 m fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved gjennomsnittlig flomvannstand i uregulert område.
- 1.19.2 Det skal tas særskilt hensyn til vassdragssonen 50-100 m fra større vassdrag.
- 1.19.3 Ved tiltak i og ved vassdrag skal følgende ivaretas:
 - a. vassdragets økologiske funksjon.
 - b. naturmangfold.
 - c. friluftsjnteresser.
 - d. allmennhetens tilgang.
 - e. landskap.
 - f. vassdragets kapasitet for flomdemping/flomfordrøyning.
 - g. kulturminner.

⁵ Hva som menes med større vassdrag er vist i temakart nr. 3 – Større vassdrag.

- 1.19.4 Langs vassdrag skal det være et minimum 6 m bredt vegetasjonsbelte til hver side, jf. vannressursloven § 11.
- 1.19.5 Vassdrag/bekker skal ikke lukkes.
- 1.19.6 Ved regulering og tiltak som berører lukkede vassdrag/bekker skal mulighet for gjenåpning vurderes.
- 1.19.7 Nye bygg på allerede lukkede vassdrag tillates ikke.
- 1.19.8 Tiltak som kan forringe fiskens leveområder eller fysisk begrense fiskens vandringer i fiskeførende vassdrag skal omsøkes og avklares med fylkeskommunen, jf. forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Retningslinjer

- a. *Langs vassdrag skal det tilstrebes å opprettholde et naturlig økologisk fungerende vegetasjonsbelte. Eksisterende vegetasjon som større trær og busker, samt våtmarksområder og bekkedrag bør i størst mulig grad bevares, både utfra hensyn til vassdragets økologi og utfra vassdragsnære områders fordrøyningseffekt.*
- b. *Tiltak i eller i tilknytning til vassdrag bør ikke føre til at miljøtilstanden reduseres. Det generelle miljømålet for vassdrag er minst «god økologisk tilstand»⁶.*
- c. *Tiltak i vassdrag, herunder sjøer, bekker og elver skal gjennomføres på en slik måte at erosjon og transport av slam og finstoff i vannstrengen begrenses mest mulig.*
- d. *Bygge- og anleggstiltak i strandsonen til Mjøsa bør være i tråd med «Retningslinjer for planlegging i strandsonen – Det gode liv ved Mjøsa»⁷.*
- e. *Anleggsarbeid som medfører slam og transport av finstoff i fiskeførende vassdrag bør utføres i perioden 15. juni til 15. september (perioden da rogn ikke blir skadet).*

1.20 Grønnstruktur (pbl. § 11-9 nr. 6)

- 1.20.1 Sammenhengende grøntdrag, grønne lunger, turveier og områder for lek og rekreasjon skal ivaretas og styrkes.
- 1.20.2 Allmennhetens tilgang til grønnstruktur skal ivaretas.
- 1.20.3 Ved regulering og utbygging skal grønnstrukturens funksjon som økosystem ivaretas.
- 1.20.4 Ved regulering og utbygging skal tilgang til nærturområder, stier og løyper utredes - både for eksisterende og nye boliger.

Retningslinjer

- a. *Temakart nr. 4 – Stier og løyper viser overordnet system av stier og løyper.*

⁶ Vanddirektivet og vannforskriften forutsetter at vannforekomster skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Økologisk tilstand og kjemisk status er definert gjennom indikatorer og målbare parametere. Der hvor miljømålet ikke er tilfredsstilt må miljøforbedrende tiltak iverksettes. Der hvor miljømålet er tilfredsstilt må forebyggende tiltak for å hindre forringelse vurderes.

⁷ Retningslinjer for planlegging i Mjøsas strandsonen, «Det gode liv ved Mjøsa – med retningslinjer for planlegging i strandsona», sluttokument fra prosjekt strandsonen Mjøsa mai 2007- juni 2008.

- b. *Bygninger bør ikke plasseres nærmere enn 15 m fra stier, løyper, tur- og gangveger som er åpne for allmenn ferdsel.*

1.21 Naturmangfold (pbl. § 11-9 nr. 6)

- 1.21.1 Ved reguleringsplaner og gjennomføring av tiltak som kan berøre naturmangfoldet skal de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 vurderes.
- 1.21.2 Det skal tas særskilt hensyn for å unngå forringelse av truede naturtyper og artsforekomster. Før det treffes beslutning om å gjøre inngrep i naturtypelokaliteter og artsforekomster skal konsekvensene klarlegges.
- 1.21.3 Det skal tas særskilt hensyn til større sammenhengende naturområder og viktige trekkruiter og funksjonsområder for alle viltarter.
- 1.21.4 Der det er mangelfulle registreringer av biologisk mangfold, skal det ved utarbeidelse av reguleringsplaner og ved større bygge- og anleggstiltak gjennomføres kartlegging og utredning mht. forekomster av viktige naturtyper og biologisk mangfold.
- 1.21.5 Ved utarbeidelse av reguleringsplaner og ved større bygge- og anleggstiltak skal det gjennomføres registrering av fremmede arter, og legges frem tiltaksplan for å redusere risiko for spredning av fremmede arter som i svartelista er plassert i risikokategori svært høy risiko (SE) og høy risiko (HI).
- 1.21.6 Tiltak som berører forekomster av prioriterte arter og/eller funksjonsområder for prioriterte arter skal vurderes i samsvar med forskrifter om prioriterte arter.
- 1.21.7 Enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av arten dragehode er forbudt, jf. forskrift om dragehode som prioritert art.

1.22 Byggeskikk og landskapstilpasning (pbl. § 11-9 nr. 6)

- 1.22.1 Ved regulering skal det følge en redegjørelse for arkitektonisk kvalitet og tilpasning til landskap og til byens profil. Byens profil, jf. temakart nr. 5 – Byens profil, er definert og basert på følgende:
- viktige siktlinjer fra byen til landskapet utenfor.
 - betydningsfulle enkeltbygninger.
 - byens silhuett og viktige landskapstrekk som høydedrag rundt byen, elvekorridorene, Lågen/Mjøsa og det omkringliggende kulturlandskapet.

Retningslinjer

- Ved regulering og tiltak kan det kreves redegjørelse med hensyn til estetikk og byggeskikk, skala, høyder, volum og struktur for bebyggelsen i forhold til landskap, topografi og fjernvirkning.*
- Redegjørelsen bør omfatte følgende vurdering/begrunnelse for valg av arkitektonisk utforming:*
 - bygningens bruk og organisering av funksjoner.*
 - bygningens volumets form og samspill til omkringliggende bebyggelse.*
 - tilpassing til landskap og fjernvirkning.*
 - naturkvaliteter og solforhold.*

- v. *bygningenes forhold til omkringliggende gater, byrom og felles uteoppholdsareal.*
 - vi. *beskrivelse av og begrunnelse for materialbruk.*
 - vii. *bygningenes tilknytning til eksisterende og mulig framtidig bystruktur.*
- c. *Kommunen kan kreve utfyllende illustrasjoner, 3D modellering, fotomontasje, oppriss e.l., for å synliggjøre konsekvenser av tiltaket.*

1.23 Bevaring av eksisterende kulturhistoriske bygninger, kulturmiljøer og kulturminner (pbl. § 11-9 nr. 7)

- 1.23.1 Bebyggelse som kommunen ved skjønn definerer som bevaringsverdig i seg selv eller som del av kulturmiljø tillates ikke revet, unntatt ved totalskade.
- 1.23.2 Ved etablering av ny bebyggelse i tilknytning til bevaringsverdig bebyggelse/kulturmiljø skal ny bebyggelse tilpasses på en slik måte at miljø- og verneverdier ikke reduseres.
- 1.23.3 Ny bebyggelse skal gis plassering og utforming mht. størrelse, form, materialer, detaljering og farger som harmoniserer med kvalitetene fra den verneverdige bebyggelsen.
- 1.23.4 Kommunen avgjør hvorvidt nye elementer kan tillates tilføyet eller endret i kulturmiljøet.
- 1.23.5 Ved søknad om riving av bevaringsverdig bygg etter brann eller vesentlig skade kreves dokumentasjon på bygningens faktiske tilstand.
- 1.23.6 Eventuell tillatelse til riving av bevaringsverdig bebyggelse gis ikke før ny bebyggelse er godkjent gjennom søknad.

Retningslinjer

- a. *Ved søknad om riving av bevaringsverdig bebyggelse kan kommunen vurdere å kreve gjenoppbygging av kopi. Det vil si bygget slik det sto mht. arkitektur og form, sentrale fasader og høyder.*
- b. *For bygninger med historisk, antikvarisk eller arkitektonisk verneverdi kan kommunen kreve at husets takform, fasader, vinduer, dører, materialbruk og farger opprettholdes eller tilbakeføres. Om nødvendig bør det utarbeides en plan som ivaretar disse hensyn.*
- c. *Fasadeendring og tilbygg/påbygg kan tillates såframt dette ikke forringer bygningens eller kulturmiljøets verneverdi. Eventuelle tilbygg/påbygg bør underordnes den eksisterende bygningen med hensyn til plassering, utforming, størrelse, material- og fargebruk.*
- d. *Ny bebyggelse kan ha et nåtidig formspråk, men bør bidra til et helhetlig bygningsmiljø.*
- e. *Regional kulturminnemyndighet konsulteres ved behov.*
- f. *Dersom det under gravearbeider/anleggsvirksomhet eller lignende oppdages automatisk fredede kulturminner i tillegg til de som er registrert, skal arbeidet umiddelbart stanses og de regionale kulturvernmyndigheter varsles i samsvar med kulturminneloven § 8.*

1.24 Tap av matjord (pbl. § 11-9 nr. 8)

- 1.24.1 Når dyrka jord tas i bruk til andre formål enn landbruk skal dyrkajorda fjernes slik det er anbefalt i Bioforsk rapport nr. 181 2012⁸ og nr. 12 2015⁹.
- 1.24.2 Matjord skal tas vare på og brukes til matproduksjon andre steder, primært på arealer som ikke allerede er klassifisert som dyrkbar jord. Dybden på matjordlaget som skal flyttes må vurderes ut fra kvaliteten på jordlagene. Ny lokalisering av matjord (nydyrkingsarealet) må være av tilsvarende areal og avlingspotensiale.
- 1.24.3 Dersom det på utbyggingstidspunktet ikke er tilgjengelig areal for ny lokalisering av matjorda, skal denne lagres for framtidig bruk. Lagring skal skje ut fra nødvendig sortering, og slik at det ikke skjer utvasking/avrenning.

1.25 Skilt og reklame (pbl. § 11-9 nr. 5)

- 1.25.1 Bestemmelsene har til formål å ivareta prinsippet om universell utforming, trafiksikkerhet og en estetisk god utforming av skilt og reklame i felles omgivelser og offentlige rom. Bestemmelsene i sin helhet framgår av vedlegg 1.

⁸ Haraldsen, Flytting av oppdyrket jordsmonn for reetablering av jordbruksarealer - En oversikt over erfaringsgrunnlag og vurderinger av risiko for spredning av skadelige organismer, Bioforsk Report, Vol. 7 Nr. 181 2012

⁹ Haraldsen, Grønsten og Mælhø, Flytting av jordsmonn og oppbygning av nye jordbruksarealer, Faglig vurdering av løsninger knyttet til nytt IKEA varehus på S9 ved Deli, Vestby kommune, Bioforsk rapport Vol. 10 nr. 12 2015

2 BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER TIL AREALFORMÅL (PBL §§ 11-10 OG 11-11)

2.1 Boligbebyggelse (pbl. § 11-10)

2.1.1 Definisjoner:

SMÅHUSBEBYGGELSE: Frittliggende og konsentrert sammenbygd småhusbebyggelse med inntil tre målbare plan der bygningens høyde er innenfor høydene angitt i PBL § 29-4.

FRITTLIGGENDE SMÅHUSBEBYGGELSE: Består av eneboliger og horisontalt og vertikalt delte tomannsboliger: **Enebolig** defineres som frittliggende bygning beregnet på en husstand.

Tomannsbolig defineres som frittliggende bygning beregnet på to husstander med to tilnærmet like store og likeverdige boenheter.

Enebolig med utleidel / sekundærleilighet er frittliggende bygning som er beregnet på en husstand, men som også inneholder en del som kan benyttes som selvstendig boenhet med alle nødvendige romfunksjoner.

KONSENTRERT SMÅHUSBEBYGGELSE: Småhusbebyggelse sammenbygd i kjeder og rekker, tre- og firemannsboliger (vertikalt eller horisontaldelt), med inntil tre målbare plan, der bygningens høyde er innenfor høydene som er angitt i PBL § 29-4.

BLOKKBEBYGGELSE: Bygning med fire eller flere boenheter med tre eller flere målbare plan.

2.1.2 Bestemmelser for eksisterende boligbebyggelse:

2.1.2.1 Deling av boligtomt:

- a. For at deling av boligtomter til enebolig skal kunne innvilges, skal både gjenværende og nye tomter være minimum 600 m².
- b. For tomannsboliger skal tomtestørrelsen være minimum 800 m².

2.1.2.2 Der reguleringsplan ikke sier annet skal eiendom fradeles før det tillates oppføring av ny frittliggende småhusbebyggelse.

2.1.2.3 BYA = 25 % pr. tomt for alle områder avsatt til frittliggende småhusbebyggelse. Unntatt fra bestemmelsen er områder hvor reguleringsplan angir en høyere utnyttelsesgrad enn BYA = 25 %.

2.1.2.4 BYA = 35 % pr. tomt for alle områder avsatt til konsentrert småhusbebyggelse. Unntatt fra bestemmelsen er områder hvor reguleringsplan angir en høyere utnyttelsesgrad enn BYA = 35 %.

2.1.2.5 Småskala håndverk, produksjon og tjenesteyting/service som utøves av beboer på eiendommen tillates. Det er en forutsetning at trafikksikkerhet er ivaretatt, at det ikke fører til forurensing/støy eller er til sjenanse for nabolaget.

2.1.2.6 I alle reguleringsplaner som omfatter boligformål skal det dokumenteres:

- a. Hvordan ny bebyggelse tilpasses eksisterende bebyggelse.
- b. Hvordan tilgjengelighet til overordnet grønstruktur ivaretas.

2.1.2.7 For eksisterende bolig i uregulert område tillates tiltak i tråd med bestemmelse 2.10.

Retningslinjer

a. *Dispensasjonsbehandling ved søknad om fradeling:*

- i. *Ved deling av boligtomter kan kommunen unntaksvis etter skjønn godkjenne tomter ned til 500 m² for eneboliger, og ned til 700 m² for tomannsboliger.*

ii. I skjønnsvurderingen skal det legges særlig vekt på tiltakets plassering på tomten, topografi, adkomst, vann og avløp, støy, parkering, uteoppholdsareal samt forholdet til nærområdets bebyggelsesstruktur og strøkets karakter.

b. Ny bebyggelse bør i størst mulig grad tilpasses opprinnelig terreng. Terrenget bør ikke justeres mer enn 1,5 m, med mindre større endringer er åpenbart naturlig. Høye forstøtningsmurer og skjæringer bør unngås.

2.1.3 Bestemmelser for fremtidig boligbebyggelse:

2.1.3.1 Til områder avsatt til fremtidig boligbebyggelse stilles følgende områdevis krav:

OMRÅDE B6 – MELLOM KANTVEGEN OG PÅLSRUDVEGEN, NORD FOR SKILØYPA
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. Det skal avklares i reguleringsplan andel tomter til enebolig. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Utforming av planforslaget skal bygge på en landskapsanalyse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gang- og sykkelveg eller fortau mellom adkomster til området og skole. ○ Gang- og sykkelveg eller fortau til nærmeste bussholdeplass. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B7 – MELLOM KANTVEGEN OG PÅLSRUDVEGEN, SØR FOR SKILØYPA
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. Det skal avklares i reguleringsplan andel tomter til enebolig. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Adkomst skal være fra Kantvegen. ○ Pålsrudvegen skal stenges nord for skiløypa. ○ Det skal sikres ny adkomst til eksisterende boliger som i dag har adkomst via Pålsrudvegen. ○ Utforming av planforslaget skal bygge på en landskapsanalyse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gang- og sykkelveg eller fortau mellom adkomster til området og skole. ○ Gang- og sykkelveg eller fortau til nærmeste bussholdeplass. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B8 – SKÅRSETSAGA 18
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Adkomst skal være fra Sagbakken. ○ Skiløyper skal vises som grønnstruktur med min. 15 m bredde fra spormidtd. Det gjøres unntak for eksisterende bebyggelse. ○ Utforming av planforslaget skal bygge på en landskapsanalyse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B9 – SAGBAKKEN ØVRE
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.

OMRÅDE B10 – SAGBAKKEN NEDRE
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Snarveg til Nordsetervegen som er naturlig å benytte for skolebarn. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8. Nærlekeplass kan etableres på regulert felles lekeplass sørøst for området.
OMRÅDE B11 – NORDSETERVEGEN 280
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Avkjørsel til Nordsetervegen skal være i tråd med vegnormalens krav. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B14 – VED SOLHØGDA
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates maks. 3 boenheter. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Allmenheten skal sikres passasjer gjennom området til tilstøtende grønnstrukturer, samt langs tidligere Solhøgdevegen. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gang- og sykkelveg eller fortau mellom adkomster til området og skole. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B15 – RØYSLIEN-VELTLIEN
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende skal være etablert før området reguleres: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sykkelveg mellom området og sentrum. Fra bydelssenter Røyslimoen til Måsåhaugen skal sykkelvegen gå langs Messenlivegen. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det skal vises hvordan friluftsliv og adkomst til nærturområder er ivare tatt. ○ Planen skal ivareta mulighet for framtidig vedforbindelse til Søre Ål. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gang- og sykkelveg eller fortau mellom adkomster til området og skole. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B16 – HØSTMÆLINGEN ØKOTUN
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det skal reguleres til spesialområde «Økotun». ○ Det skal stilles særlige krav til prosess og miljøoppfølgingsprogram. ○ Ordinær boligutbygging tillates ikke. ○ Konsekvenser av økt trafikk for myke trafikanter fra Fredrik Colletts veg til planområdet skal vurderes og ev. nødvendige tiltak for trafikksikkerheten for myke trafikanter skal kreves gjennom rekkefølgekrav. Behov for eget areal for fotgjengere skal vurderes. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.

OMRÅDE B17 – SØR FOR ÅSMARKVEGEN
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende skal være etablert før området reguleres: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sykkelveg fra adkomster til området, langs Åsmarkvegen til eksisterende sykkelveg langs Hamarvegen. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det skal vises hvordan friluftsliv og adkomst til nærturområder er ivaretatt. ○ Det skal sikres areal for skiløyper som knytter bebyggelsen på begge sider av Åsmarkvegen til friluftsområde sør for planområdet. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det skal etableres utfartsparkering for adkomst til skiløyper og friluftsområder. ○ Min. 1 planfri kryssing av Åsmarkvegen. Det skal vurderes om kryssingen kan kobles på Tverrløypa. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B18 – BUVOLLEN
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gang- og sykkelveg eller fortau mellom adkomster til området og bussholdeplass. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B21 – SKYTTERMOEN
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gang- og sykkelveg eller fortau mellom adkomster til området og skole. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B22 - SKOGMO
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gang- og sykkelveg eller fortau mellom adkomster til området og skole. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B23 – VED BAKLIVEGEN 17
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B25 – RØNNINGSVEGEN HAUGER
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gang- og sykkelveg eller fortau mellom adkomster til området og skole. ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B26 – RØYSLIVEGEN
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende skal være etablert før området reguleres:

<ul style="list-style-type: none"> ○ Sykkelveg mellom området og sentrum. Fra bydelssenter Røyslimoen til Måsåhaugen skal sykkelvegen gå langs Messenlivegen. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B28 – GALTRUDSTUA
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B29 – ANTON DALSEGS VEG
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B32 – BURMAVEGEN
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende småhusbebyggelse. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.
OMRÅDE B33 – SKOGEN SØR GALTRUD
<ul style="list-style-type: none"> • Det kreves felles reguleringsplan for området. • Det tillates frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. • Følgende krav stilles til reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tverrløypa skal sikres forbi området. • Følgende rekkefølgekrav skal stilles i reguleringsplan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lekeplasser, jf. bestemmelse 1.8.

2.1.3.2 For eksisterende bolig i område avsatt til fremtidig boligbebyggelse tillates tiltak i tråd med bestemmelse 2.10 inntil ny reguleringsplan foreligger.

Retningslinjer

- a. Andre rekkefølgekrav vurderes i hver enkelt regulerings sak, jf. også bestemmelse 1.5.
- b. Alle reguleringsplaner og større byggeprosjekter bør ha en variert sammensetning av boligtyper og -størrelser, og det bør sikres boliger i flere prisklasser. Formålet er varierte bomiljøer og lettere tilgang til det ordinære boligmarkedet for alle.
- c. Alternative bygge- og boformer bør vurderes ved tiltak og regulering. Med alternative bygge- og boformer menes f.eks. bokollektiv, minihus, økogrend, bærekraftige boliger, boformer som bygger på «connected living»-prinsipper.
- d. Ved nye reguleringsplaner er veiledende BYA 25 % for frittliggende småhusbebyggelse og 35 % for konsentrert småhusbebyggelse. Høyere utnyttelse kan vurderes, forutsatt gode løsninger.
- e. Gjennom reguleringsplan bør det sikres at ny bebyggelse i størst mulig grad tilpasses opprinnelig terreng. Terrenget bør ikke justeres mer enn 1,5 m, med mindre større endringer er åpenbart naturlig. Høye forstøtningsmurer og skjæringer bør unngås.

2.2 Fritidsbebyggelse (pbl. § 11-10)

2.2.1 Bestemmelser for eksisterende og fremtidig fritidsbebyggelse:

- 2.2.1.1 Det skal dokumenteres at bebyggelsen får god terrengtilpasning og blir minst mulig eksponert i landskapet.
- 2.2.1.2 Skjæringer/fyllinger tillates når det er nødvendig for fremføring av veg og plassering av hytte. Det er krav til dokumentasjon for å vise gode løsninger.
- 2.2.1.3 Terreng skal tilpasses omgivelsene og istandsettes med opprinnelig topplag, eller tilsås og beplantes med vekster som naturlig hører til på stedet. Støttemurer skal oppføres i naturstein.
- 2.2.1.4 Fargebruk skal være avdempet i forhold til omgivelsene og tak skal ha matt overflate.
- 2.2.1.5 Der reguleringsplan ikke sier annet tillates ikke gjerde.
- 2.2.1.6 Der reguleringsplan ikke sier annet skal bygg ligge minimum 15 m fra skiløypers spormidt.
- 2.2.1.7 Ved kryssing mellom skiløyper og kjøreveg skal det etableres skibru.
- 2.2.1.8 Der det er mulig skal fritidsbebyggelse tilkobles offentlig avløpsnett eller godkjente fellesløsninger for avløp.
- 2.2.1.9 I eksisterende hytteområder med lav standard¹⁰ tillates ikke innlagt vann og/eller vannklosett og separate løsninger.
- 2.2.1.10 Teknisk infrastruktur, som strømledning, fiber osv., skal ligge i bakken. Tekniske installasjoner tilknyttet fritidsbebyggelse skal ikke være høyere enn høyeste møne på eiendommen. Tekniske installasjoner skal ha dempet farge og ikke reflekterende overflate.
- 2.2.1.11 Der reguleringsplan ikke sier annet skal både gjenværende og nye tomter være min. 1 daa ved deling av bebygd tomt.

Retningslinjer

a. Der gjerde er tillatt i reguleringsplan gjelder følgende retningslinjer:

- i. *Inngjerding av hytter bør primært unngås. Dersom det er behov for inngjerding bør det vurderes i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan.*
- ii. *Etter søknad kan enkelthytter gjerdes inn, enten en mindre del av den enkelte tomt, eller gjennom en gjerdeplan for flere hytter.*
- iii. *Deler av hyttetunet kan gjerdes inn med et sammenhengende gjerde. Bygninger kan fungere som en del av gjerdet.*
- iv. *Gjerdet bør ha en maks. høyde på 1,2 m og bør være av type skigard eller tregjerde (skråstilt bakhun).*
- v. *Eier har ansvar for at bygninger og gjerde er sikret, slik at beitedyr ikke går seg fast eller blir innestengt.*
- vi. *I vurderingen av gjerde skal beiteinteresser, friluftsliv og allmennhetens fremkommelighet vurderes og vektlegges.*

b. *Det kan stilles krav til dokumentasjon som viser samlet bebyggelse med hensyn til lokalisering, høyde og takform, slik at ny bebyggelse tilpasses omkringliggende bebyggelse og terreng.*

¹⁰ Uten innlagt vann og avløp.

2.2.2 Bestemmelser for fremtidig fritidsbebyggelse:

2.2.2.1 Til områder avsatt til fremtidig fritidsbebyggelse stilles følgende områdevis krav:

OMRÅDE F1 – HOKNA HUSEKAMPEN
<ul style="list-style-type: none">• Krav er stilt i bestemmelse 3.26.1.
OMRÅDE F2 – GAUSTUMSETERVEGEN
<ul style="list-style-type: none">• Det kreves felles reguleringsplan for området.• Følgende krav stilles til reguleringsplan:<ul style="list-style-type: none">○ Hytter skal være lavstandard, dvs. uten innlagt vann og avløp.○ Bygg og veger skal tilpasses landskapet og området.○ Eksisterende hytter i området skal være veiledende for utforming av nye hytter.○ Det skal utredes hvordan tomter og bygg kan plasseres mest mulig skånsomt i landskapet.
OMRÅDE F3 – LORTHOLA
<ul style="list-style-type: none">• Det kreves felles reguleringsplan for området.• Følgende krav stilles til reguleringsplan:<ul style="list-style-type: none">○ Hytter skal være lavstandard, dvs. uten innlagt vann og avløp.○ Bygg og veger skal tilpasses landskapet og området.○ Eksisterende hytter i området skal være veiledende for utforming av nye hytter.○ Det skal utredes hvordan tomter og bygg kan plasseres mest mulig skånsomt i landskapet.○ Vegetasjon mot vassdrag skal ivaretas.○ Allmennhetens ferdsel langs vassdrag skal ivaretas.
OMRÅDE F4 – SJOGA
<ul style="list-style-type: none">• Det kreves felles reguleringsplan for området.• Følgende krav stilles til reguleringsplan:<ul style="list-style-type: none">○ Hytter skal være lavstandard, dvs. uten innlagt vann og avløp.○ Bygg og veger skal tilpasses landskapet og området.○ Eksisterende hytter i området skal være veiledende for utforming av nye hytter.○ Det skal utredes hvordan tomter og bygg kan plasseres mest mulig skånsomt i landskapet.○ Vegetasjon mot vassdrag skal ivaretas.○ Allmennhetens ferdsel langs vassdrag skal ivaretas.

2.3 Sentrumsformål (pbl. § 11-10)

2.3.1 Innenfor formålet tillates bolig, forretning, tjenesteyting, bytilpasset næring¹¹, grønnstruktur, samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.

2.3.2 Ved forretning tillates detaljvarehandel i form av dagligvarer, og i slik størrelsesorden:

- a. Røyslimoen: totalt 3000 m².
- b. Jørstadmoen (S1): totalt 1500 m².
- c. Vingrom (S2): totalt 1500 m².

2.3.3 Utformings- og funksjonskrav:

- a. Det skal tilstrebes urban struktur i alle bydelssentre gjennom hensiktsmessig plassering av bygg, torg, parkering og kjøreareal.

¹¹ Med bytilpasset næring menes virksomhet som i skala kan innpasses i en bystruktur, og som kan forenes med bydelssenterets kombinerte funksjoner. Dette forutsetter at virksomheten tilfredsstiller kvalitetskrav til utforming, funksjon, arkitektur, estetikk, og ikke medfører uheldige trafikale og miljømessige konsekvenser for bo- og bymiljø.

- b. Ved ny bebyggelse skal størrelse, form og plassering bidra til å skape kvalitet i form av gode uterom, torg og møteplasser som gir intimitet og trygghet.
 - c. Passasjer og gjennomgående snarveger skal sikres.
 - d. Samlokalisering av funksjoner og flerbruk av bygninger skal vektlegges.
 - e. Bygg med publikumsrettet virksomhet skal ha utadrettet fasade mot plasser og arealer hvor det er tilrettelagt for opphold.
 - f. Alle bygg skal ha en plass foran inngangspartiet som innbyr til opphold.
 - g. Kjøreareal og gang- og sykkelareal skal separeres, slik at alle gang- og sykkelarealer er sikret. Det skal være trafiksikkert gangareal mellom inngangspartier og fra innganger til parkering.
 - h. Parkering skal samordnes og primært anlegges under bakken.
 - i. Logistikk for varetransport skal samordnes.
- 2.3.4 Ved søknad om ny bebyggelse eller større utvidelser av eksisterende bygg skal det følge en illustrasjonsplan som viser hvordan prinsippene i bestemmelse 2.3.3 er ivaretatt.
- 2.3.5 For eksisterende bolig i område avsatt til fremtidig sentrumsformål er det unntak fra plankravet i bestemmelse 1.2.1. Inntil ny reguleringsplan foreligger tillates tiltak i tråd gjeldende reguleringsplan.

Retningslinjer

- a. *Flerkjernestrukturen definerer kommunens sentrum og bydelssentre. Bydelene bør styrkes som drivkraft og sosiale møtepunkter for befolkningen i det aktuelle området.*
- b. *Bydelssenterets rolle er å dekke bydelens behov for daglig handel og tjenester. Dagligvarer, service og tjenesteyting som fremmer sykkel og gange i hverdagen bør lokaliseres her. Dette kan være kafé/bakeri, post, apotek, frisør, kultur- og fritidstilbud, lege-/helsetjenester.*
- c. *Barnehage, skole, bo- og servicesenter bør lokaliseres i eller i tilknytning til bydelssentrene.*
- d. *Hvert bydelssenter bør ha et torg – et felles areal tilrettelagt som møte- og oppholdsplass. Torget bør ha gode solforhold, trafiksikker adkomst og være adskilt fra kjøre- og parkeringsareal.*
- e. *Område S1 Jørstadmoen er avgrenset mot øst av skrent ned mot flomutsatt slette langs Lågen. Gjennom reguleringsplan med konsekvensutredning kan det vurderes planering av tomt og utvidelse av sentrumsformål. Bl.a. flomsikkerhet og hensyn til nedenforliggende dyrka mark må vurderes.*

2.4 Råstoffutvinning (pbl. § 11-10)

- 2.4.1 Det skal foreligge godkjent reguleringsplan og driftsplan for alle områder som drifter kommersielt. Dette inkluderer også utvidelser av eksisterende uttak.
- 2.4.2 Alle reguleringsplaner skal inkludere avkjørsel fra veg.

2.4.3 Til områder avsatt til fremtidig råstoffutvinning stilles følgende områdevis krav:

OMRÅDE R1 – RUDSBYGD STEINBRUDD
<ul style="list-style-type: none">• Det kreves felles reguleringsplan for området.• Følgende krav stilles til reguleringsplan:<ul style="list-style-type: none">○ Kartlegging av naturverdier.○ Landskapsvurdering.○ Utvinningsområde tilpasses naturverdier landskapsvurdering.○ Støykartlegging inkl. ev. avbøtende tiltak.

2.5 Næringsbebyggelse (pbl. § 11-10)

2.5.1 Innenfor formålet tillates logistikk, industri, lager, pick up point, verksted, håndverk og produksjon, stasjoneringsterminal for buss og terminalløsning for varedistribusjon.

2.5.2 Nye planer skal tilrettelegge for arealeffektiv utnyttelse.

2.5.3 Nye bygg skal plasseres slik at en høyere utnyttelse er mulig ved fremtidig fortetting.

2.5.4 Trafikk, parkering og areal for logistikk skal samordnes.

2.5.5 Til områder avsatt til fremtidig næringsbebyggelse stilles følgende områdevis krav:

OMRÅDE N1 – HOVEMOEN
<ul style="list-style-type: none">• Området kan ikke brukes som permanente næringsarealer før grusressursen er tatt ut. <p><u>Retningslinjer</u></p> <p>a. Dette er Lillehammers «inngangsport» fra nord, og ny bebyggelse bør ha hovedfasade mot tilliggende hovedveg. Utelager og varelevering bør plasseres i bakkant av bebyggelsen. Parkeringsarealer bør ikke plasseres foran hovedfasade.</p> <p>b. Det vises til sikringssoner for vannverk, jf. bestemmelse 3.1 og 3.2.</p>
OMRÅDE N4 – FLÅKÅLIVEGEN
<ul style="list-style-type: none">• Eksisterende boliger kan vurderes tatt inn i reguleringsplanen. Trafikksikkerhet og bokvalitet må sikres ved bolig.

Retningslinjer

a. Dispensasjonsbehandling ved søknad om handel i tilknytning til næringsvirksomhet:

- i. Handel i næringsområder kan vurderes under forutsetning av at den er en klart underordnet del av næringsbedriftens virksomhet, og er i begrenset omfang.
- ii. Slik handel bør være i tråd med ABC-prinsippet.

b. For næringsbebyggelse er intensjonen høy arealutnyttelse og fortetting av eksisterende næringsområder.

c. Det bør legges til rette for utvikling av næringsklynger som har positive ringvirkninger for den enkelte virksomhet.

d. Det bør legges til rette for at flere virksomheter innenfor samme område løser logistikk og parkering i fellesskap.

- e. Det bør søkes å finne arkitektoniske løsninger som tilfører området kvalitet og gjør det attraktivt.
- f. Store monotone bygningsflater bør unngås, ved hjelp av materialbruk, relieff, farger eller tydelige sprang i fasade. Det bør vurderes bruk av tre i fasade og konstruksjon.
- g. God terrengtilpassing bør vektlegges.
- h. Det kan gjennom reguleringsplan med konsekvensutredning vurderes om område langs Torpavegen, jf. KU nr. 146, kan reguleres til næringsområde. Regulering av næringsområde bør avvete prosess med regulering av E6 forbi Vingrom.

2.6 Forretning (pbl. § 11-10)

2.6.1 Innenfor formålet tillates arealer for handel.

2.6.2 Definisjoner

AREAL- OG TRANSPORTKREVENDE HANDEL: Areal- og transportkrevende handel er handelsvirksomhet der den dominerende delen av vareutvalget når det gjelder omsetning, er kjøretøyer, båter, landbruksmaskiner, trelast og større byggevarer, utsalg fra hagesentre og planteskoler.

DETALJVAEREHANDEL: Varegrupper som ikke faller innunder kategorien areal- og transportkrevende handel er detaljvarehandel. Ved beregning av BRA for detaljvarer medregnes hele bygningens BRA¹². Unntatt er BRA tilknyttet tjenesteyting eller andre formål.

DAGLIGVAEREHANDEL: Dagligvarer er en del av detaljvarehandelen. Med dagligvarer menes varer som er forventet å konsumeres eller brukes opp innen en begrenset tid. Mat, hygieneartikler, husholdningsartikler, apotekvarer og blomster er eksempler på varer som regnes som dagligvarer.

- 2.6.3 I områder for bebyggelse og anlegg tillates gjennom reguleringsplan etablering av dagligvareforretning inntil 1500 m² BRA inkludert lager, forutsatt følgende:
- a. Dagligvareforretningen skal ligge i gangavstand fra konsentrert bolig- eller fritidsboligbebyggelse.
 - b. Det skal dokumenteres at etableringen ikke har et kundegrunnlag som overlapper vesentlig med dagligvareforretning i nærmeste bydelssenter/sentrum.
 - c. Trafikale konsekvenser av lokaliseringen skal dokumenteres.
 - d. Dagligvareforretningen skal ha trafiksikker adkomst for gående og syklende.
 - e. Dagligvareforretningen skal fremme bruk av gange og sykkel.
- 2.6.4 Dagligvareforretning tillates ikke i områder avsatt til næring eller næring i kombinasjon med areal- og transportkrevende handel. Bestemmelse 2.6.4 gjelder foran bestemmelse 2.6.3.

Retningslinjer

- a. Det kan gjennom reguleringsplan med konsekvensutredning vurderes om område avsatt til eksisterende forretning på Vingar, Pinnikvegen, jf. KU nr. 148, kan reguleres til bolig eller kombinasjon bolig/forretning. Andre formål kan også vurderes.

¹² Areal som skal regnes med i BRA er for eksempel fellesareal, salgsflate, spiserom/kantine, lager og kontor for forretningsdrift.

2.7 Kombinert bebyggelse og anlegg (pbl. § 11-10)

2.7.1 Til områder avsatt til fremtidig kombinert bebyggelse og anlegg stilles følgende områdevisse krav:

OMRÅDE K1 – STORHOVE/HOVEMOEN
<ul style="list-style-type: none">• Innenfor formålet tillates næringsbebyggelse, herunder energistasjon, forretning til areal- og transportkrevende handel og privat tjenesteyting begrenset til vegkro.• Energistasjon og vegkro skal lokaliseres slik at de betjener E6.• Nye reguleringsplaner og nye tiltak skal ha min. 70 % BYA pr. tomt. Utomhusarealer som er en nødvendig del av virksomheten, slik som utelager, manøvreringsareal for varetransport og parkering regnes inn i BYA.• Ny bebyggelse skal planlegges og plasseres slik at det ikke er til hinder for å oppnå minimum 70 % BYA pr. tomt ved fremtidig fortetting. Det kreves illustrasjonsplan som viser at dette kan oppnås.• Bygninger med gesims over 7,5 m skal konstrueres for 2 plan.
<p><u>Retningslinjer</u></p> <ol style="list-style-type: none"><i>a. Det bør i tilknytning til avkjøring fra ny E6 tilrettelegges for stoppested/raste plass med by- og turistinformasjon for besøkende til Lillehammer. Det bør sikres siktlinjer fra en slik plass slik at både de som stopper og forbipasserende kan se byen, Lysgårdsbakken og Balbergkampen.</i><i>b. Dette er Lillehammers «inngangsport» fra nord, og ny bebyggelse bør ha hovedfasade mot tilliggende hovedveg. Utelager og varelevering bør plasseres i bakkant av bebyggelsen. Parkeringsarealer bør ikke plasseres foran hovedfasade.</i><i>c. Estetikk og arkitektonisk utforming bør tillegges vekt for næringsbygg. Store monotone bygnings-flater bør unngås, ved hjelp av materialbruk, relieff, farger eller tydelige sprang i fasade. Det bør vurderes bruk av tre i fasade og konstruksjon.</i><i>d. Grønne arealer bør ha funksjon for overvannshåndtering samtidig som de tilfører området visuelle kvaliteter.</i><i>e. Det vises til sikringssoner for vannverk, jf. bestemmelse 3.1 og 3.2.</i>
OMRÅDE K2 – JØRSTADMOEN
<ul style="list-style-type: none">• Innenfor formålet tillates offentlig/privat tjenesteyting, fritids- og turistformål og idrettsanlegg.
OMRÅDE K3 – VINGROM
<ul style="list-style-type: none">• Innenfor formålet tillates bolig, begrenset til konsentrert småhusbebyggelse og forretning med dagligvare, begrenset til dagens nivå.
OMRÅDE K4 – INDUSTRIGATA
<ul style="list-style-type: none">• Innenfor formålet tillates næring og forretning til areal- og transportkrevende handel.• Nye reguleringsplaner og nye tiltak skal ha min. 70 % BYA pr. tomt. Utomhusarealer som er en nødvendig del av virksomheten, slik som utelager, manøvreringsareal for varetransport og parkering regnes inn i BYA.• Ny bebyggelse skal planlegges og plasseres slik at det ikke er til hinder for å oppnå minimum 70 % BYA pr. tomt ved fremtidig fortetting. Det kreves illustrasjon som viser at dette kan oppnås.• Bygninger med gesims over 7,5 m skal konstrueres for 2 plan.
<p><u>Retningslinjer</u></p> <ol style="list-style-type: none"><i>a. Ny bebyggelse bør ha hovedfasade mot tilliggende hovedveg. Utelager og varelevering bør plasseres i bakkant av bebyggelsen.</i><i>b. Parkeringsarealer bør ikke plasseres foran hovedfasade.</i>

- c. *Eстетikk og arkitektonisk utforming bør tillegges vekt for næringsbygg. Store monotone flater bør unngås ved hjelp av materialbruk, relieff, farger eller tydelige sprang i fasade. Det bør vurderes bruk av tre i fasade og konstruksjon.*
- d. *Grønne arealer som har funksjoner for overvannshåndtering bør plasseres slik at de tilfører området estetiske/visuelle kvaliteter.*

2.8 Grønnstruktur (pbl. § 11-10)

- 2.8.1 Tiltak og tilrettelegging for å fremme friluftsliv, aktivitet, lek og rekreasjon tillates dersom viktige økologiske funksjoner blir opprettholdt.
- 2.8.2 Tiltak som er til hinder eller forringelse av allmennhetens bruk av området tillates ikke.
- 2.8.3 Ved regulering og gjennomføring av tiltak skal det stilles krav om utarbeidelse av utomhusplan/landskapsplan, tilpasset tiltakets omfang og størrelse.

Retningslinjer

- a. *Tiltak som kan tillates er klubbhus, bålplass, gapahuk eller lignende.*
- b. *Tiltakets eier bør være offentlig eller en organisasjon, slik at det kan benyttes av allmennheten/lag/foreninger.*

2.9 Landbruks-, natur- og friluftsmål (LNF) (pbl. § 11-11)

- 2.9.1 I LNF-områder er det kun tillatt å gjennomføre bygge- og anleggstiltak som er nødvendig for landbruks-, natur- og friluftsmål, samt gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag.
- 2.9.2 Ny landbruksbebyggelse skal, så langt det er driftsmessig forsvarlig, plasseres i tilknytning til eksisterende gårdstun og utformes i samsvar med lokal byggeskikk. Kårbolig skal plasseres slik at det gir gode tunløsninger, og ivaretar vegetasjon og landskapsbilde.
- 2.9.3 Det tillates 1 kårbolig. Maks. gesims- og mønehøyde er hhv. 6,1 m og 8,5 m over gjennomsnittlig planert terreng. Kårbolig skal tilpasses øvrig tunbebyggelse.
- 2.9.4 Fradeling av eksisterende bolig, herunder kårbolig, tillates ikke.
- 2.9.5 Fradeling på grunn av landbrukstilknyttet næringsvirksomhet er ikke tillatt.
- 2.9.6 Deponering av masser med mer enn 3 m terrengavvik eller over 1 daa utstrekning er ikke tillatt. Det er krav om søknad og dokumentasjon/plan for massedeponering. Planen skal redegjøre for konsekvenser for landskap, nærmiljø og vegnettet ved transport av masser, samt avbøtende tiltak.

Retningslinjer

- a. *Veileder H-2401 «Garden som ressurs» er veiledende for hva som kan tillates som landbrukstilknyttet næringsvirksomhet. Landbrukstilknyttet næringsvirksomhet bør være basert på gårdens ressursgrunnlag, og en underordnet del av gårdens landbruksdrift.*

b. For bynær gårdsbebyggelse/landbruksbebyggelse¹³ i LNF kan det gjennom bruksendring vurderes alternativ bruk av eksisterende bygningsmasse, dersom denne ikke lenger er i bruk til landbruksvirksomhet. Slik alternativ virksomhet forstås bredere enn det som er omtalt i veileder H-2401 «Garden som ressurs», jf. retningslinje a. Slik alternativ bruk kan f.eks. være lokaler for utleie, lager, kurs- og håndverksaktiviteter mm. Det er en forutsetning at aktiviteten ikke får negative konsekvenser for:

- i. Landbruksarealer eller gir driftsulempet for landbruket
- ii. Natur og friluftsliv

Trafikk, parkering, støy, forurensning er også en del av vurderingen. Dette åpner ikke for nye boenheter.

c. Det kan gjennom dispensasjonsbehandling vurderes ny bebyggelse av begrenset omfang i forbindelse med endret bruk av bynær gårdsbebyggelse/landbruksbebyggelse.

d. For LNF-områder generelt kan næringsvirksomhet i eksisterende bygningsmasse som ikke er i tråd med LNF-formålet (landbruk, natur og friluftsliv) vurderes gjennom dispensasjonsbehandling. Slik næringsvirksomhet forstås bredere enn det som er omtalt i veileder H-2401 «Garden som ressurs», jf. retningslinje a. Aktuell næringsvirksomhet kan f.eks. være kennel, ridesenter, sagbruk, småskala turisme og lignende. Det er en forutsetning at næringsvirksomheten ikke får negative konsekvenser for:

- i. Landbruksarealer eller gir driftsulempet for landbruket
- ii. Natur og friluftsliv

Trafikk, parkering, støy, forurensning er også en del av vurderingen. Dette åpner ikke for nye boenheter.

e. Adkomst over LNF til boliger kan vurderes gjennom dispensasjonsbehandling. Det bør dokumenteres at adkomsten ikke gir negative konsekvenser for landbruks-, natur- eller friluftsinnteresser. Det bør ikke tillates adkomst over dyrka mark, dyrkbar mark eller innmarksbeite. Dispensasjonen behandles som en del av byggesaken.

f. Fradeling av eksisterende bolig/seter som følge av bruksrasjonalisering vurderes gjennom dispensasjonsbehandling. Slik fradeling må først godkjennes etter jordlov.

g. Landbruksfaglig vurdering av behov for kårbolig gjøres av lokal landbruksmyndighet.

h. Ved tiltak i tråd med LNF-formålet bør ny bebyggelse plasseres i retning bort fra vannet i byggeforbudssonen (0-50 m), med mindre annet er åpenbart naturlig, jf. bestemmelse 1.19.1, og i vassdragssonen (50-100 m), jf. bestemmelse 1.19.2.

i. Dispensasjonsbehandling ved søknad om tiltak på eksisterende bolig-/fritidsbebyggelse i uregulert område i byggeforbudssone langs vassdrag, jf. bestemmelse 1.19.1:

- i. Tiltak på boligbebyggelse kan vurderes under forutsetning av at det ligger innenfor rammene gitt for eksisterende LSB, jf. bestemmelse 2.10.
- ii. Tiltak på fritidsbebyggelse kan vurderes under forutsetning av at det ligger innenfor rammene gitt for eksisterende LSF, jf. bestemmelse 2.11.

¹³ Med bynær gårdsbebyggelse/landbruksbebyggelse menes landbrukseiendommer som ligger inntil tettbebygde områder. Eksempler på dette kan være gårdsbruk ved bebyggelsen i Nordre Ål, høyskolen eller Vingnes.

- iii. *I byggeforbudssonen (0-50 m), jf. bestemmelse 1.19.1, er hovedregelen at ny bebyggelse plasseres i retning bort fra vannet.*
- iv. *Søknad sendes statlige/regionale myndigheter for uttalelse.*

2.10 LNF spredt boligbebyggelse (LSB) (pbl. § 11-11)

2.10.1 Bestemmelser for eksisterende og fremtidig LSB:

- 2.10.1.1 LSB er boliger i LNF-områder. Hensynet til landbruk, natur og friluftsliv skal vektlegges ved tiltak i disse områdene.
- 2.10.1.2 Innenfor formålet tillates bolig i form av frittliggende småhusbebyggelse, jf. bestemmelse 2.1.1.
- 2.10.1.3 Småskala håndverk, produksjon og tjenesteyting/service som utøves av beboer på eiendommen tillates. Det er en forutsetning at trafikksikkerhet og adkomst er ivaretatt, at det ikke fører til forurensing/støy og/eller er til sjenanse for omgivelsene.
- 2.10.1.4 Avløpsløsning som krever tømning med slamtømmebil tillates kun dersom det er helårsveg.

Retningslinjer

- a. *I vassdragssonen (50-100 m), jf. bestemmelse 1.19.2, er hovedregelen at ny bebyggelse plasseres i retning bort fra vannet.*

2.10.2 Bestemmelser for eksisterende LSB:

- 2.10.2.1 Det tillates ikke nye boenheter.
- 2.10.2.2 Maks. BYA = 25 %, inntil maks. BYA 250 m² pr. eiendom.
- 2.10.2.3 Maks. gesims- og mønehøyde er hhv. 6,1 m og 8,5 m over gjennomsnittlig planert terreng.
- 2.10.2.4 Garasje, uthus o.l. skal klart underordne seg bolig i høyde og volum.
- 2.10.2.5 For eiendommer som har eksisterende bygningsmasse større enn rammer gitt i 2.10.2.2 og 2.10.2.3 tillates vedlikehold og rehabilitering av dagens bygningsmasse.
- 2.10.2.6 Ved totalskade tillates gjenoppføring av dagens bygningsmasse.
- 2.10.2.7 Ved tiltak skal følgende dokumenteres før tillatelse:
 - a. At tiltaket ikke berører kulturminner og kulturmiljøer. Se bestemmelse 2.10.2.8. Se også bl.a. bestemmelse 1.23, 3.18 og 3.24.
 - b. At tiltaket ikke berører arealer definert som dyrka mark, innmarksbeite eller dyrkbar mark.
 - c. At tiltaket ikke berører landbruk og landbruksdrift.
 - d. At tiltaket ikke berører naturverdier. Se bl.a. bestemmelse 1.21, 3.17, 3.22 og 3.23.
 - e. At tiltaket ikke berører myr.
 - f. At tiltaket ikke gir negative konsekvenser for, og at tiltaket tar hensyn til allmenn ferdsel, friluftsliv, stier og løyper. Se bl.a. bestemmelse 1.19, 1.20, 3.12 og 3.13, og temakart nr. 4 – Stier og løyper.
 - g. At tiltaket ikke gir negative konsekvenser for, og at tiltaket tar hensyn til landskap og kulturlandskap. Se bl.a. bestemmelse 1.22, 3.14 og 3.15.
 - h. At tiltaket er sikret mot flom og skred. Se bl.a. bestemmelse 3.5, 3.6 og 3.7.

i. Håndtering av overvann. Se bl.a. bestemmelse 1.17.

2.10.2.8 Ved tiltak innenfor område vist i temakart nr. 6 – Kulturminner skal regional kulturminnemyndighet uttale seg før tiltaket gjennomføres.

Retningslinjer

- a. *Listen over dokumentasjonskrav i bestemmelse 2.10.2.7 er ikke uttømmende. Henvisningene til andre bestemmelser viser hvor de aktuelle temaene er omtalt i denne planen. Det kan være nødvendig å sjekke annet kunnskapsgrunnlag og eventuelt befare området.*
- b. *Gammel og uhensiktsmessig bygningsmasse på eiendom med eksisterende bolig, eksempelvis låve eller uthus, kan etter skjønn holdes utenfor arealberegningene.*
- c. *Ny bebyggelse bør i størst mulig grad tilpasses opprinnelig terreng. Terrenget bør ikke justeres mer enn 1,5 m, med mindre større endringer er åpenbart naturlig. Høye forstøtningsmurer og skjæringer bør unngås.*
- d. *Det bør etterstrebes løsninger for separate avløp i spredt boligbebyggelse som skiller gråvann og svartvann.*
- e. *Analysen for å definere eksisterende boliger som LSB bygger på data fra matrikkel. Feil i matrikkel kan føre til feil i kommuneplanen. Dersom feil i matrikkel gjør at enkelteiendommer er vist feil i kommuneplanen bør matrikkel oppdateres og dette legges til grunn ved vurdering av saken.*
- f. *Analysen for å definere eksisterende boliger som LSB bygger på eiendomsdata fra matrikkel. Mange eiendomsgrenser er ikke oppmålt, og er usikre grenser. Dersom grenser blir oppmålt og justert bør ny grense legges til grunn ved vurdering av saken.*
- g. *Grensejustering, jf. matrikkellova, eller fradeling av mindre tilleggsareal, jf. pbl., kan etter skjønn tillates dersom det ikke berører hensyn listet opp i bestemmelse 2.10.2.7.*
- h. *Dersom det under gravearbeider/anleggsvirksomhet eller lignende oppdages automatisk fredede kulturminner i tillegg til de som er registrert, skal arbeidet umiddelbart stanses og de regionale kulturvernmyndigheter varsles i samsvar med kulturminneloven § 8.*

2.10.3 Bestemmelser for framtidig LSB:

2.10.3.1 Det tillates nye boenheter i følgende områder, med maks. antall nye boenheter som vist i tabellen:

BENEVNELSE I KART	OMRÅDE	MAKS. ANTALL BOENHETER
LSB1	Diverse	1
LSB2	Roterud	5
LSB3	Roterud	3
LSB4	Roterud	5
LSB5	Roterud	8
LSB6	Roterud	4
LSB7	Roterud	Det tillates boenheter i tråd med tomtedelingsplan datert 02.05.16.
LSB8	Roterud	5

LSB9	Nordre Ål	2
LBS10	Søre Ål	6
LSB11	Søre Ål	2
LSB12	Saksumdalen	5
LSB13	Saksumdalen	5
LSB14	Saksumdalen	5
LSB15	Saksumdalen	4
LSB16	Øvre Ålsbygd	5
LSB17	Rudsbygd	5
LSB18	Jørstadmoen	3
LSB19	Jørstadmoen	4
LSB20	Vingrom	2
LSB21	Øvre Ålsbygd	3
LSB22	Øvre Ålsbygd	2
LSB23	Jørstadmoen	2
LSB24	Fåberg	3
LSB25	Jørstadmoen	3
LSB26	Saksumdalen	10
LSB27	Nordre Ål	4

2.10.3.2 For LSB-områder hvor det tillates 4 eller flere boenheter, jf. bestemmelse 2.10.3.1, gjelder følgende bestemmelser:

- a. Det kreves reguleringsplan, som kan endre planavgrensning og antall boenheter. Endring i planavgrensning og/eller antall boenheter forutsetter planprogram og konsekvensutredning.
- b. Område LSB16 er unntatt fra plankravet, og behandles etter bestemmelse 2.10.3.3.

2.10.3.3 For LSB-områder hvor det tillates inntil 3 boenheter, jf. bestemmelse 2.10.3.1, gjelder følgende bestemmelser:

- a. Før det tillates fradeling og bygging skal det sendes søknad til kommunen. Søknaden skal inneholde:
 - Illustrasjonsplan som viser hele LSB-området, inndeling i tomter, adkomst til hver tomt, boenhet pr. tomt, løsning for renovasjon.
 - Beskrivelse av løsning for overvann, vann og avløp.
 - Dokumentasjon av at ny bebyggelse ikke er i konflikt med landbruksinteresser, kulturminner, kulturmiljøer, stier og løyper, allmenn ferdsel, friluftsliv, landskap, kulturlandskap, artsmangfold/naturverdier og samfunnsikkerhet.
 - Dokumentasjon av at ny bebyggelse kan få god terrengtilpasning og bli minst mulig eksponert i landskapet.
- b. Søknaden skal godkjennes av Lillehammer kommune før fradeling.

2.10.3.4 Dyrka mark, dyrkbar mark og innmarksbeite tillates ikke fradelt og bebygd.

2.10.3.5 Maks. BYA = 25 %, inntil maks. BYA 250 m² pr. eiendom.

2.10.3.6 Maks. gesims- og mønehøyde er hhv. 6,1 m og 8,5 m over gjennomsnittlig planert terreng.

2.10.3.7 Garasje, uthus o.l. skal klart underordne seg bolig i høyde og volum.

2.10.3.8 Det gjøres unntak fra krav om lekeplass, jf. bestemmelse 1.8.

2.10.3.9 Etter det er gitt ferdigattest til ny bolig er eiendommen å regne som eksisterende LSB, jf. bestemmelse 2.10.2.

Retningslinjer

- a. Tomter bør ikke være større enn 1 daa.
- b. Ny bebyggelse bør i størst mulig grad tilpasses opprinnelig terreng. Terrenget bør ikke justeres mer enn 1,5 m, med mindre større endringer er åpenbart naturlig. Høye forstøtningsmurer og skjæringer bør unngås.
- c. Det bør etterstrebtes felles løsninger for separate avløp. Det bør også søkes nye løsninger som skiller gråvann og svartvann.
- d. Dersom det under gravearbeider/anleggsvirksomhet eller lignende oppdages automatisk fredede kulturminner i tillegg til de som er registrert, skal arbeidet umiddelbart stanses og de regionale kulturvernmyndigheter varsles i samsvar med kulturminneloven § 8.

2.11 LNF spredt fritidsbebyggelse (LSF) (pbl. § 11-11)

2.11.1 Bestemmelser for eksisterende LSF:

- 2.11.2 LSF er fritidsboliger i LNF-områder. Hensynet til landbruk, natur og friluftsliv skal vektlegges ved tiltak i disse områdene.
- 2.11.3 Fritidsbebyggelse definert som LSF er vist i temakart nr. 7 – Fritidsbebyggelse i LNF. Oversikt over eiendommene finnes i vedlegg 2 (gnr./bnr.).
- 2.11.4 Bebyggelsen skal bestå av 1 hovedhytte. Anneks/uthus/frittstående bod o.l. skal klart underordne seg hovedhytte i høyder og volum.
- 2.11.5 Platting¹⁴ skal ligge inntil hovedhytta. Det tillates platting på inntil 25 % av hovedhyttas BYA, men ikke større enn 20 m². Det er ikke tillatt med terrengjustering for å heve/senke plattingsnivå.
- 2.11.6 Det tillates gjerde/gelender rundt platting. Det tillates ikke gjerde ut over dette.
- 2.11.7 Tekniske installasjoner tilknyttet fritidsbebyggelse skal ikke være høyere enn høyeste møne på eiendommen. Tekniske installasjoner skal ha dempet farge og ikke reflekterende overflate.
- 2.11.8 Det tillates ikke:
 - a. fradeling og etablering av nye fritidsboenheter.
 - b. flaggstang/vindmølle eller lignende.
 - c. takvindu.
 - d. oppadrettet utendørs belysning.
 - e. større vindusflate enn 1,5 m².
- 2.11.9 Bestemmelser ved ny bebyggelse:
 - a. Eksisterende naust regnes ikke med i BYA. Naust tillates ikke utvidet.
 - b. Maks. gesimshøyde = 3,2 m over gjennomsnittlig planert terreng.
 - c. Maks. mønehøyde = 5 m over gjennomsnittlig planert terreng.
 - d. Maks. grunnmurshøyde 0,5 m målt fra lavest ferdig planert terreng.
 - e. Bygg skal samles innenfor et sammenhengende område på maks. 1 daa på eiendommen.
 - f. Ved riving skal ny bebyggelse settes opp innenfor samme område.
 - g. Det stilles dokumentasjonskrav til hensyn nevnt i bestemmelse 2.11.10.

¹⁴ Med platting menes opparbeidet uteareal, lavere enn 0,5 m over terreng.

- h. Ved tiltak på eksisterende fritidsbebyggelse nærmere Mesnavassdraget enn 100 m, jf. temakart nr. 7 – Fritidsbebyggelse i LNF, er maks. BYA = 50 m² pr. eiendom. Takvinkel skal være 15°-35°.
- i. Ved tiltak på eksisterende fritidsbebyggelse nærmere andre større vassdrag enn 100 m, jf. temakart nr. 7 – Fritidsbebyggelse i LNF, er maks. BYA = 70 m² pr. eiendom. Takvinkel skal være 15°-35°.
- j. Ved tiltak på eksisterende fritidsbebyggelse i kommunen forøvrig, jf. temakart nr. 7 Fritidsbebyggelse i LNF, er maks. BYA = 90 m² pr. eiendom. Takvinkel skal være 15°-30°.

2.11.10 Ved tiltak skal følgende dokumenteres før tillatelse:

- a. At tiltaket ikke berører kulturminner og kulturmiljøer. Se bestemmelse 2.11.11. Se også bl.a. bestemmelse 1.23, 3.18 og 3.24.
- b. At tiltaket ikke berører arealer definert som dyrka mark, innmarksbeite eller dyrkbar mark.
- c. At tiltaket ikke berører landbruk og landbruksdrift.
- d. At tiltaket ikke berører naturverdier. Se bl.a. bestemmelse 1.21, 3.17, 3.22 og 3.23.
- e. Tiltaket skal ikke berøre myr.
- f. At tiltaket ikke gir negative konsekvenser for, og at tiltaket tar hensyn til allmenn ferdsel, friluftsliv, stier og løyper. Se bl.a. bestemmelse 1.19, 1.20, 3.12 og 3.13, og temakart nr. 4 – Stier og løyper.
- g. At tiltaket ikke gir negative konsekvenser for, og at tiltaket tar hensyn til landskap og kulturlandskap. Se bl.a. bestemmelse 1.22, 3.14 og 3.15.
- h. At tiltaket er sikret mot flom og skred. Se bl.a. bestemmelse 3.5, 3.6 og 3.7.
- i. Håndtering av overvann. Se bl.a. bestemmelse 1.17.

2.11.11 Ved tiltak innenfor område vist i temakart nr. 6 – Kulturminner skal regional kulturminnemyndighet uttale seg før tiltaket gjennomføres.

2.11.12 For eiendommer som har eksisterende bygningsmasse større enn rammer gitt i bestemmelse 2.11.9 h, i og j tillates vedlikehold og rehabilitering av dagens bygningsmasse.

2.11.13 Ved totalskade tillates gjenoppføring av dagens bygningsmasse.

2.11.14 For eksisterende fritidsbebyggelse med lav standard¹⁵ må det søkes om tillatelse til separat avløp når vann legges inn i hytta.

2.11.15 Fritidsboliger som har innlagt vann skal ha godkjent løsning for avløp (gråvann og svartvann).

2.11.16 Avløpsløsning som krever tømning med slamtømmebil tillates kun dersom det er helårsveg fra før.

Retningslinjer

- a. *Listen over dokumentasjonskrav i bestemmelse 2.11.10 er ikke uttømmende. Henvisningene til andre bestemmelser viser hvor de aktuelle temaene er omtalt i denne planen. Det kan være nødvendig å sjekke annet kunnskapsgrunnlag og ev. befare området.*
- b. *I vassdragssonen (50-100 m), jf. bestemmelse 1.19.2, er hovedregelen at ny bebyggelse plasseres i retning bort fra vannet.*

¹⁵ Uten innlagt vann og avløp.

- c. *Store vindusflater er reflekterende og bidrar til lysforurensning. Intensjonen med å begrense størrelsen på vindusflate er å ivareta hensynet til områdets verdi for friluftsliv og naturopplevelse.*
- d. *Uteområder bør ikke belyses mer enn nødvendig. Utelys bør ikke reguleres av lyssensor. Intensjonen er at områdene med spredt fritidsbebyggelse framstår mest mulig uberørte når de ikke er i bruk.*
- e. *Ved totalskade tillates samme BYA, BRA, gesims- og mønehøyde ved gjenoppbygging. Dersom ny bebyggelse endres fra opprinnelig, bør endringen bidra til nedskalering og bedre tilpasning til terreng og landskap.*
- f. *Det bør etterstrebes kildeseparering i spredt bebyggelse for å få kontroll på svartvannet.*
- g. *Analysen for å definere fritidsbebyggelse som LSF bygger på data fra matrikkel. Feil i matrikkel vil føre til feil i kommuneplanen. Dersom feil i matrikkel gjør at enkelteiendommer er vist i kommuneplanen bør matrikkel oppdateres og dette legges til grunn ved vurdering av saken.*
- h. *Dersom det under gravearbeider/anleggsvirksomhet eller lignende oppdages automatisk fredede kulturminner i tillegg til de som er registrert, skal arbeidet umiddelbart stanses og de regionale kulturvernmyndigheter varsles i samsvar med kulturminneloven § 8.*

2.12 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (pbl. § 11-11)

- 2.12.1 Vedlikehold og rehabilitering av eksisterende, lovlig oppførte brygger og moloer er tillatt.
- 2.12.2 Det tillates gangbruer når disse inngår som en del av et sti-/løypenett og fremmer friluftsliv og aktivitet.
- 2.12.3 Vassdragskryssinger skal dimensjoneres med tilfredsstillende tekniske løsninger, for ikke å påføre økt fare/flomfare.
- 2.12.4 Nye brygger og moloer tillates kun innenfor områder avsatt til småbåthavn.
- 2.12.5 Det er ikke tillatt med nye tiltak som er til hinder for allmenn ferdsel og interesser.
- 2.12.6 Det tillates ikke dumping av fyllmasser i vassdrag og sjøer.

Retningslinjer

- a. *Tiltak for å fremme allmennhetens bruk av og tilgang til vassdrag kan tillates dersom viktige økologiske funksjoner blir opprettholdt.*

3 HENSYNSSONER (PBL § 11-8)

3.1 Sikringszone vannverk – hovedvannkilde (pbl. § 11-8 a – H110, H120)

3.1.1 All virksomhet innenfor hensynssonen skal ta hensyn til at området har funksjon som nedslagsfelt for Lillehammer vannverk, referanse: «Beskyttelse av grunnvannskilden», datert 02.02.73.

3.1.2 Følgende virksomheter og anlegg tillates ikke i sone 3 (H110_03):

- a. Tømming og spredning av septiktankslam, slam fra renseanlegg og pudrett.
- b. Lagring av stoffer med utvaskbare kjemiske forbindelser som er vanskelig nedbrytbare og/eller kjemiske elementer som er helsefarlige.
- c. Nyanlegg av beholdere større enn 5 m³ for olje og oljeprodukter.
- d. Tankanlegg av beholdere med maksimalt volum 5 m³ for olje og oljeprodukter dersom det ikke tas spesielle forholdsregler mot forurensning.
- e. Drivstoff- og oljeledninger.
- f. Lagring og bruk av ikke-nedbrytbare kjemikalier mot skadedyr og plantevekster.
- g. Legging av oljegrus.
- h. Etablering av industri/ næring skal godkjennes av Mattilsynet og Lillehammer kommune ved Vann og avløp.
- i. Utslipp til bekker og mindre vassdrag med utløp i sikringssonen av forurenset overflatevann eller overvann fra flater der det kan være fare for forurensning.
- j. All type boring for grunnvannsuttak, geoenergi eller lignende skal godkjennes av Lillehammer kommune ved Vann og avløp.

3.1.3 Følgende virksomheter og anlegg tillates ikke i sone 2B (H120_2B):

- a. Virksomheter og anlegg som omfattes av restriksjonene i sone 3.
- b. Bensinstasjoner, lagre av olje- og oljeprodukter inkl. tanker for boligoppvarming. Transport og bruk av stoffer som kan være skadelige for grunnvann f.eks. olje, drivstoff og løsningsmidler.
- c. Lagring av søppel, skrot og avfallsstoffer.
- d. Renseanlegg for avløpsvann.
- e. Infiltrasjonsanlegg.
- f. Avløpsledninger som ikke er ekstra sikret mot lekkasje.
- g. Uttak av jordmasser, (grus, sand og leire), planer for uttak og bruk av utstyr skal godkjennes av kommunen.
- h. Bruk av husdyrgjødsel.
- i. Stakker med gjærende dyrefor, surforsiloer, halmlutingsanlegg.
- j. Aktiviteter som kan medføre forurensning av grunnvann.

3.1.4 Følgende virksomheter og anlegg tillates ikke i sone 2A (H120_2A):

- a. Virksomheter og anlegg som omfattes av restriksjonene i sone 2B og 3.
- b. Uttak av grus, sand og leire.
- c. Bruk av kjemiske midler mot skadedyr og plantevekster.

d. Bruk av kunstgjødsel når gjødseltype og kvantum ikke er godkjent av Mattilsynet.

3.1.5 Følgende virksomheter og anlegg tillates ikke i sone 1 (H120_01):

- a. Virksomheter og anlegg som omfattes av restriksjonene i sone 2A, 2B og 3.
- b. Nye virksomheter og anlegg.
- c. Bruk av gjødsel.
- d. Virksomhet som kan skade dekskjiktene og den biologisk aktive sonen.
- e. Sprengninger som også omfatter geofysiske målinger.

3.1.6 I sone 0 (H120_0) skal det ikke foregå noen form for aktiviteter og det er adgang forbudt for uvedkommende.

3.2 Fremtidig vannkilde (pbl. § 11-8 a – H190_01)

- 3.2.1 Tiltak som kan være i konflikt med området som fremtidig vannkilde tillates ikke. Tiltak innenfor område for reservevannkilde skal omsøkes til Mattilsynet og Lillehammer kommune ved Vann og avløp.
- 3.2.2 All type boring for grunnvannsuttak, geoenergi eller lignede skal godkjennes av Lillehammer kommune ved Vann og avløp.

3.3 Fordrøyning (pbl. § 11-8 a – H190_02)

3.3.1 Hensynssonen omfatter områder som skal brukes til fordrøyning av overflatevann. Det tillates ikke tiltak som forringer området fordrøyningsfunksjon.

3.4 Kraftverkstunnel (pbl. § 11-8 a – H190_03)

3.4.1 Innenfor hensynssonen skal boring av energibrønner avklares med kraftverkseier.

3.5 Skred (pbl. § 11-8 a – H310)

- 3.5.1 Ved regulering eller søknad om tiltak skal det dokumenteres at det ikke er fare for snøskred, steinsprang/steinskred eller jordskred, jf. sikkerhetsklasser i TEK 17.
- 3.5.2 Dersom det dokumenteres fare for snøskred, steinsprang/steinskred eller jordskred skal nødvendige sikringstiltak planlegges og gjennomføres før det tillates bygging.

Retningslinjer

- a. Kommunen kan kreve at det gjennomføres geotekniske undersøkelser for å dokumentere skredfaren.
- b. Kommunen kan kreve uavhengig kontroll av skredfarerapport.

3.6 Flom – Mjøsa/Lågen ved Strandtorget (pbl. § 11-8 a – H320_02)

- 3.6.1 Innenfor hensynssonen skal det foreligge faglig dokumentasjon på at tilstrekkelig sikkerhet mot flom ivaretas i plan- og byggesaker.
- 3.6.2 For ny bebyggelse eller omdisponering av eksisterende innenfor sikkerhetsklasse F2 (200-årsflom) skal det legges til 0,5 m sikkerhetsmargin.

3.7 Flom – 20 m buffer (pbl. § 11-8a – H320_01)

- 3.7.1 Innenfor hensynssonen skal det gjennomføres kartlegging og vurdering av flomfare i forbindelse med regulering.
- 3.7.2 Innenfor hensynssonen skal nødvendige sikringstiltak mot flom være gjennomført før det gis tillatelse til tiltak.

Retningslinjer

- a. Kommunen kan kreve at det gjennomføres hydrologiske undersøkelser for å dokumentere flomfaren.
- b. Kommunen kan kreve uavhengig kontroll av utredninger av flom og overvann.
- c. Ved planlegging og prosjektering av nye bruer og andre tiltak i vassdrag, bør det beregnes tilstrekkelig fribord over øvre flomvannsnivå.
- d. Tiltak som medfører vassdragskysninger i nærhet til eksisterende bebyggelse og infrastruktur bør dimensjoneres for en 200-års flom + klimapåslag og ev sikkerhetsmargin for ikke å påføre andre økt fare.

3.8 Grunnforurensning (pbl. § 11-8 a – H390)

- 3.8.1 Kjent, mulig og usikker grunnforurensning framkommer av temakart nr. 8 – Grunnforurensning.
- 3.8.2 Innenfor hensynssonen skal det gjennomføres kartlegging av grunnforurensning i forbindelse med regulering eller før det gis tillatelse til tiltak.
- 3.8.3 Der kartleggingen viser grunnforurensning skal det utarbeides tiltaksplan som skal godkjennes av forurensningsmyndigheten før det kan iverksettes tiltak i grunnen eller gjennomføres terrengingrep. Tiltaksplanen skal være godkjent før tiltaket iverksettes.

3.9 Støysoner (pbl. § 11-8 a – H210, H220, H230)

- 3.9.1 I rød støysoner (H210) tillates ikke oppføring av ny bebyggelse eller bruksendring til støyfølsomt bruksformål. Ved nødvendig sanering som resulterer i riving, tillates gjenoppbygging, dersom antall boenheter ikke øker.
- 3.9.2 I grønn støysoner (H230) tillates ikke nye aktiviteter eller virksomheter som gir støynivå over L_{den} 50 dB. Eksisterende virksomheter/aktiviteter innenfor sonen kan fortsette. Ved endringer eller utvidelser som medfører økt støynivå, skal det utarbeides støyfaglig utredning som dokumenterer støynivået fra virksomheten.

- 3.9.3 I gul støysone (H220) tillates arealfølsom bruk dersom avbøtende tiltak tilfredsstiller grenseverdiene i de til enhver tid gjeldende retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen.

Retningslinjer

- a. *Det kan stilles krav til avbøtende tiltak ved endring/utvidelser som medfører økt støynivå.*

3.10 Storulykke (pbl. § 11-8 a – H350)

- 3.10.1 Innenfor hensynssonen skal det ved regulering eller søknad om tiltak etter plan og bygningsloven §§ 20-1 og 20-2 gjøres særskilte vurderinger med tanke på risiko ved ulykke.

Retningslinjer

- a. *Det tillates normalt ikke bebyggelse for varig opphold eller virksomhet som kan være særlig utsatt ved ulykker.*

3.11 Konesjonsområde for fjernvarmeanlegg (pbl. § 11-8 b – H410)

- 3.11.1 Det er tilknytningsplikt til fjernvarmeanlegg for ny bebyggelse med bruksareal (BRA) over 250 m². Det er tilknytningsplikt til fjernvarmeanlegg for bygg som i vesentlig grad skal ombygges (hovedombygging) og som har bruksareal (BRA) over 250 m².
- 3.11.2 Tilknytningsplikten gjelder også for tilfeller der flere enkelttiltak/enheter ligger samlet og summen av rekken/enhetene overskrider ovennevnte arealgrense.
- 3.11.3 Bygg med tilkoblingsplikt må installere internt fordelingsnett for vannbåren varme, slik at bygget fullt ut kan dekke sitt varmebehov med fjernvarme.
- 3.11.4 Unntak fra tilknytningsplikten gjelder i de tilfeller fjernvarmekonesjonær verken kan levere fjernvarme, eller tilby lokal varmforsyning i påvente av utbygging av fjernvarmenettet.

Retningslinjer

- a. *Kommunen kan helt eller delvis gjøre unntak fra tilknytningsplikten der det dokumenteres at bruk av alternative energiløsninger for tiltaket vil være miljømessig bedre enn tilknytning til fjernvarmeanlegget.*
- b. *Fritak kan blant annet være aktuelt i følgende tilfeller:*
- i. *Der det kan tas i bruk annen alternativ energiforsyning.*
 - ii. *Der hovedombygging vil medføre uforholdsmessig store inngrep i bygningen.*
 - iii. *Der det av andre grunner vil være urimelig eller uhensiktsmessig å kreve tilknytning.*

3.12 Grønnstruktur (pbl. § 11-8 c – H540)

Retningslinjer

- a. *Hensynssonen viser hovednettverket av blå, grønne og grå strukturer i byen – «byromsveven». Det meste av hovednettverket ligger innenfor kommunedelplan*

Lillehammer by, og hensynssonen bør ses i sammenheng med samme hensynssone i kommunedelplan Lillehammer by.

- b. Hensynssonen skal ivareta sammenhengene i grønnstruktur på overordnet nivå.*
- c. Grønnstrukturen bør ivaretas og styrkes.*
- d. Tiltak som vil redusere allmennhetens bruk og tilgang til grønnstrukturen bør ikke tillates.*

3.13 Friluftsliv (pbl. § 11-8 c – H530)

Retningslinjer

- a. Hensynssonen viser områder kartlagt gjennom friluftslivskartlegging i Lillehammer. Kartlegging med verdisetting finnes i Miljødirektoratets Naturbase.*
- b. Ved tiltak innenfor hensynssonen bør det tas hensyn til friluftsliv iht. kartleggingen. Verdisettingen bør vektlegges.*

3.14 Landskap (pbl. § 11-8 c – H550_01)

Retningslinjer

- a. De skogkleddede åsryggene, landskapsformasjoner, elvedrag og strandsonen bør forvaltes slik at tilgjengelighet sikres og den visuelle opplevelsen av landskapsrommet rundt byen ikke forringes.*
- b. Ved tiltak innenfor hensynsone landskap bør det redegjøres for vurderinger knyttet til fjernvirkning, friluftsliv og landskapstilpasning. Ved tiltak innenfor hensynssonen kan det, etter kommunens skjønn, kreves at det utarbeides landskapsanalyse.*
- c. Nye bygg som bryter horisontlinjen fra byen bør unngås.*

3.15 Kulturlandskap (pbl. § 11-8 c – H550_02)

Retningslinjer

- a. Det åpne kulturlandskapet formidler byens historiske tidsdybde – for bosetning, ressursgrunnlag og bydannelse. Det åpne kulturlandskapet, inkl. gårdstun, bør hensyntas ved regulering og gjennomføring av tiltak.*
- b. Ved regulering eller gjennomføring av tiltak innenfor hensynssonen kan det kreves at det utarbeides landskaps-/kulturhistorisk analyse.*

3.16 Verna vassdrag (pbl. § 11-8 c – H550_03)

Retningslinjer

- a. Hensynssonen viser nedbørsfelt for verna vassdrag. Det vises til rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag og til de konkrete vernegrunnlagene for de aktuelle nedbørsfeltene.*
- b. Langs hovedvassdraget Gausa bør det tas ekstra hensyn til vassdraget, de vassdragsnære områder og det konkrete vernegrunnlaget for elva.*

3.17 Naturmiljø (pbl. § 11-8 c – H560_01-02)

Retningslinjer

- a. *H560_01: Hensynssonen viser geologiske naturminner. Innenfor hensynssonen bør tiltak som forringer naturminnet unngås.*
- b. *H560_02: Hensynssonen viser naturtyper. Innenfor hensynssonen bør tiltak som forringer naturtypene unngås.*

3.18 Kulturminner (pbl. § 11-8 c – H570_01-07)

Retningslinjer

- a. *H570_01 er verdifulle kulturminner fra 2. verdenskrig.*
 - i. *Innenfor hensynssonen bør det ikke settes i gang tiltak som forringer kulturminnets/kulturmiljøets verneverdi.*
- b. *H570_02 er historiske vegfar.*
 - i. *Hensynssonen videreføres ved regulering.*
 - ii. *Vegfarene bør holdes åpne for fri ferdsel.*
 - iii. *Vegfarens karakter bør opprettholdes.*
 - iv. *Opplevelseskvalitetene og viktige utsiktslinjer langs vegfarene bør opprettholdes.*
- c. *H570_03 er Pilegrimsleden gjennom Lillehammer.*
 - i. *Pilegrimsleden bør holdes åpen for fri ferdsel.*
 - ii. *Hensynssonen videreføres ved regulering.*
 - iii. *Ev. omlegginger av Pilegrimsleden godkjennes av Nasjonalt pilegrimssenter i Trondheim.*
 - iv. *Opplevelseskvalitetene og viktige utsiktslinjer langs Pilegrimsleden bør opprettholdes.*
 - v. *Skilting og tilrettelegging følger egen mal for Pilegrimsleden.*
 - vi. *Bare i særskilte tilfeller kan det gis dispensasjon for byggegrense mot Pilegrimsleden.*
- d. *H570_04 er fløteranlegget i Lågen.*
 - i. *Innenfor hensynssonen bør det ikke settes i gang tiltak som forringer kulturminnets/kulturmiljøets verneverdi.*
- e. *570_05 er Fåberg kirke, listeført kirke av nasjonal verdi.*
 - i. *Ved vedlikehold og utbedringer bør fasadeuttrykk og konstruksjon bevares. Fasadeelementer som vinduer, dører, kledning, taktekking, samt overflatebehandling bør, så langt som mulig, bevares i sin opprinnelige tilstand. Ved nødvendig utskifting brukes samme type materialer som originalt.*
 - ii. *Alle tiltak forelegges regional kulturminnemyndighet, jf. rundskriv T-3/2000 (kirkerundskrivet).*

- iii. *Alle saker som angår kirken behandles av kirkelig myndighet etter kirkeloven.*
 - iv. *Saker som medfører inngrep i den listeførte kirken behandles av regional kulturminnemyndighet.*
- f. *570_06 er Fåberg kirkemiljø.*
- i. *All bygging nærmere kirken enn 60 m er forbudt etter kirkeloven § 21 femte ledd, uten tillatelse fra biskopen.*
 - ii. *Saker som angår omgivelsene til den listeførte kirken sendes regional kulturminnemyndighet for uttalelse.*
 - iii. *Ved all planlegging av tiltak i kirkens nære omgivelser tas det hensyn til kirkens plassering og virkning i landskapet.*
- g. *570_07 er hensynssone for bevaring av kulturmiljøet rundt middelalderkirkesteder.*
- i. *Alle tiltak oversendes regional kulturminnemyndighet for uttalelse.*
- h. *570_08 er regulerte kulturminner og sti langs Mesna.*
- i. *Se egne bestemmelser i den enkelte reguleringsplan.*
 - ii. *Tiltak ved sti langs Mesna oversendes regional kulturminnemyndighet for uttalelse.*
- i. *570_09 er Nordre Lunde gård*
- i. *Alle tiltak oversendes regional kulturminnemyndighet for uttalelse.*

3.19 Mineralske ressurser (pbl. § 11-8 c – H590)

Retningslinjer

- a. *Hensynssonen omfatter områder med mulig drivverdige råstoffressurser. I disse områdene bør det ikke tillates tiltak som vanskeliggjør fremtidig råstoffutvinning.*
- b. *Nært opp til viktige masseforekomster/ mineralforekomster bør det ikke gjennomføres tiltak som båndlegger arealene eller på annen måte vanskeliggjør utnytting av ressursene, som bygging av bolig- og fritidsbebyggelse, samferdselsanlegg, teknisk infrastruktur m.m.*

3.20 Bynær fritidsbebyggelse (pbl. § 11-8 d – H710_01)

- 3.20.1 Hensynssonen viser område som skal vurderes for utbygging av bynær fritidsbebyggelse. Det tillates ikke tiltak som er til hinder for slik utbygging.

Retningslinjer

- a. *Utbygging av bynær fritidsbebyggelse utredes og vurderes gjennom mulighetsstudie og områderegulering med konsekvensutredning.*
- b. *Gjennom reguleringsplan kan det legges til rette for turismeutvikling og idrettsanlegg, herunder bl.a. fritidsbebyggelse, næring tilknyttet turismeutvikling og løypenett, i tillegg til dagens landbruk. Viktige føringer i arbeidet med områdereguleringen:*

- i. Miljø- og klimavennlig utbygging – både i anleggsfase og driftsfase.
- ii. Identifisere og ta vare på stedegne natur- og kulturkvaliteter.
- iii. Ivareta sti- og løypenett og areal for friluftsmål.
- iv. Ivareta dagens/framtidige landbruksinteresser.
- v. Teknisk infrastruktur.

3.21 Gondol/bybane (pbl. § 11-8 d – H710_02)

3.21.1 Det tillates ikke tiltak som er til hinder for framtidig framføring av gondol/bybane.

3.22 Naturvernområde (pbl. § 11-8 d – H720_01)

3.22.1 Egne fredningsforskrifter gjelder for områdene.

Retningslinjer

- a. I randsonen til hensynssonen bør det ikke settes i gang tiltak som forringer områdenes verneverdi.

3.23 Dragehode (pbl. § 11-8 d – H720_02)

3.23.1 Innenfor hensynssonen er det ikke tillatt med tiltak som kan skade eller ødelegge arten dragehode og dens miljø, jf. forskrift om dragehode som prioritert art.

3.24 Kulturminner (pbl. § 11-8 d – H730_01-04)

3.24.1 Hensynssonen omfatter automatisk freda kulturminner, vedtaksfreda kulturminner, statlig listeførte anlegg og listeførte kirker.

3.24.2 Søknad om tiltak innenfor hensynssonen skal forelegges regional kulturminnemyndighet.

3.24.3 Automatisk fredet kulturminne i medhold av kulturminneloven § 4 første ledd pkt. A (H730_01): Alle tiltak som er egnet til å skade, grave ut, flytte, forandre, tildekke, eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner jf. kml § 3, er forbudt uten etter særskilt søknad og dispensasjon gitt av regional kulturminnemyndighet, jf. kml § 8.

3.24.4 Vedtaksfreda og forskriftsfreda bygninger og anlegg (H730_02): Disse bygninger og anlegg med berørt del av eiendom er fredet i medhold av kulturminneloven og skal forvaltes slik. Alle tiltak utover vanlig vedlikehold som kan påvirke formålet med vernet skal godkjennes av regional kulturminnemyndighet på forhånd.

3.24.5 Statlig listeførte anlegg og listeførte kirker (H730_03):

- a. Listeførte kirker: Ved vedlikehold og utbedringer skal fasadeuttrykk og konstruksjon bevares. Fasadeelementer som vinduer, dører, kledning, takteking, samt overflatebehandling bør, så langt som mulig, bevares i sin opprinnelige tilstand. Ved nødvendig utskifting brukes samme type materialer som originalt. Alle tiltak forelegges regional kulturminnemyndighet, jf. rundskriv T-3/2000 (kirkerundskrivet).
- b. Statlig listeførte anlegg: Alle tiltak, utover vanlig vedlikehold, som kan påvirke formålet med vernet, skal godkjennes av regional kulturminnemyndighet.

3.24.6 Middelalderkirkesteder uten stående bygninger (H730_04):

- a. Middelalderkirkesteder er båndlagt etter kulturminneloven §§ 4, 6 og 8.
- b. Det er ikke tillatt å sette i gang tiltak som kan skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, dekke til, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme de automatisk freda kulturminnene eller framkalle fare for at dette kan skje.
- c. Tiltak krever særskilt tillatelse fra regional kulturminnemyndighet og dispensasjon etter kulturminneloven.

3.25 Høyspenningsanlegg (pbl. § 11-8 d – H740_01-02)

3.25.1 H740_01 omfatter høyspenningsanlegg båndlagt etter energiloven. Det er ikke tillatt med ny bebyggelse innenfor hensynssonen. Alle tiltak i terreng og anleggsarbeid innenfor hensynssonen skal på forhånd avklares med nett-eier.

3.25.2 H740_02 omfatter høyspenningsanlegg båndlagt i påvente av vedtak etter energiloven. Det er ikke tillatt med ny bebyggelse innenfor hensynssonen. Alle tiltak i terreng og anleggsarbeid innenfor hensynssonen skal på forhånd avklares med nett-eier.

Retningslinjer

- a. *Plassering av ny transformatorstasjon til erstatning for Fåberg transformatorstasjon utredes og avklares innen utgangen av 2023. Behov og alternativ lokalisering vurderes. Hensyn til drikkevannskilder vektlegges i vurderingen.*

3.26 Gjennomføringssoner (pbl. § 11-8 e – H810_01-03)

3.26.1 Nordseter (H810_01)

3.26.1.1 Det stilles krav om helhetlig områderegulering.

3.26.1.2 Områdereguleringen skal omhandle:

- a. Kunnskapsgrunnlag som viser områdets natur-, friluft- og landskapskvaliteter.
- b. Kartfesting av dagens situasjonsbilde.
- c. Mulighetsanalyse for framtidig utvikling som hensyntar:
 - i. Landbruksinteresser.
 - ii. Friluftinteresser, herunder sti-/løypenett og kryssinger mellom sti/løype og kjøreveg.
 - iii. Natur og biologisk mangfold.
 - iv. Kulturmiljøer og landskap.
 - v. Utbyggingspotensiale og muligheter for ny fritidsbebyggelse, nye næringsarealer, vann og avløp, parkering, veg og trafikk, behov for midlertidig og permanent lagring av masser.

3.26.1.3 I forbindelse med områderegulering skal det fastsettes en byggegrense mot fjellet og mot Gropmarka.

Retningslinjer

- a. *Det tillates tiltak i tråd med gjeldende reguleringsplaner.*

3.26.2 Olympiaparken (H810_02)

- 3.26.2.1 Det stilles krav til felles reguleringsplan. Planen skal vise eksisterende og framtidige friområder, grønnstruktur, stier og løyper, arealer for skistadion, arealer for overnattingsfasiliteter.

3.26.3 Hokna-Husekampen (H810_03)

- 3.26.3.1 Det stilles krav om helhetlig områderegulering med konsekvensutredning. Områder for bebyggelse og anlegg skal tilpasses konsekvensutredningens resultater.
- 3.26.3.2 Gjennom reguleringsplan kan det legges til rette for turismeutvikling og idrettsanlegg, herunder bl.a. fritidsbebyggelse, næring tilknyttet turismeutvikling og løypenett.
- 3.26.3.3 Viktige føringer i arbeidet med områderegulering skal være:
 - a. Hensynet til naturverdier og friluftsliv.
 - b. Landskapshensyn.
 - c. Løsninger for vann og avløp.

VEDLEGG 1: SKILT OG REKLAME

DEFINISJONER

SKILT:

Fysisk og/eller annen innretning for montering, plassering, klebing, projisering eller på annen måte synliggjøring av fast eller utskiftbart budskap. Som utendørsskilt regnes også samme type innendørs innretning der budskapet er rettet mot utside (NS 3041).

Dekorelementer, som for eksempel material- og/eller fargebruk, inngår som en del av skiltingen. Det samme gjør informasjon om åpningstider, telefonnr., internettsadresse og lignende.

Opplysninger om avgangstider for offentlige transportmidler inngår ikke.

SKILTYPEN OG ØVRIGE DEFINISJONER:

Fasadeskilt: skilt montert på fasade, nisje eller i vindusåpning.

Frest skilt (konturskåret skilt): skilt utformet som enkeltelementer uten bakplate.

Frittstående skilt, ID-mast, pylon/totem: skilt på stolpe, sokkel, stativ eller mast.

Henvisningsskilt: skilt med pilangivelse, etasjehenvisning og lignende.

Belyst skilt (direkte belyst skilt): skilt der belysningen er plassert utenfor skiltet.

Indirekte belyst skilt: lyskilt der lyskilden er montert i skiltet og belyser veggen bak skiltet (koronaeffekt).

Lysskilt: skilt der lyskilden er integrert i skiltet.

Løsfotoreklame: lett flyttbar innretning (reklamebukk, vippeskilt, roterende skilt- og reklameinnretning, parasoll), samt utendørs salgsprodukter på stativ/kasser med reklameskilt, plassert på fortau, gate, vei eller husvegg.

Skilt: skilt med virksomhets- eller reklamebudskap malt direkte på vegg.

Nedhengsskilt: skilt montert i nedheng fra tak, himling, baldakin eller lignende.

Orienteringsskilt: skilt med kart eller illustrasjon over et område eller en bygning.

Plateskilt: tett plate/kasse/søyle for montering av fast eller utskiftbart skiltbudskap.

Reklameskilt: skilt og lignende innretning som annonserer varer, tjenester eller arrangementer uten stedlig tilknytning.

Takskilt: skilt montert på/over takgesims.

Uthengsskilt: skilt montert ut fra fasaden.

Vindusdekor: selvklebende folie eller annet budskap på/innenfor vindu.

Virksomhetsskilt: innretning som annonserer stedlig virksomhet

Piktogram: grafisk tegn eller symbol som representerer et ord, en gruppe av ord eller en idé.

Skiltplan: beskrivelse som viser prinsippene for plassering, utførelse, materialbruk og størrelse for skilt innenfor et avgrenset område/bygning.

Temporære skilt: flagg, banner, duk og seil.

Markiseskilt: markiser påført virksomhetsnavn og/eller reklame.

Transportmiddelskilt: Skilt påført kjøretøy, tilhengere og lignende som parkeres i tilknytning til virksomheten.

HENSYN OG PLASSERING M.M.

1. Skilt og lignende innretninger i det offentlige rom skal forholde seg til, underordne seg og tilpasse seg den angjeldende bygnings arkitektur og områdets egenart. Dette gjelder både mht. plassering og innbyrdes gruppering i forhold til bygning og omgivelser samt utforming og materialvalg (NS 3041). Informasjon om åpningstid, telefonnummer, internettadresse, produktnavn og lignende skal være underordnet øvrig skilting.
2. Det skal brukes maksimalt ett fasadeskilt pr. virksomhet pr. fasade hvor bygningen er oppført i regulert gateside. I tillegg kan det der det ligger til rette for det oppføres et uthengsskilt som skal være tilpasset gående.
3. Det skal fortrinnsvis være freste skilt og symboler (frittstående bokstaver, symboler med mer) når skiltet er montert på bygningen. Der det er behov for og/eller gis tillatelse til plateskilt skal bakplaten være transparent (gjennomsiktig) eller ha farge som tilpasser seg bygningens farger og arkitektur.
4. Taksilt og skilt på gesims er ikke tillatt.
5. Skilt på arkitektoniske detaljer på fasaden som søyler og pilastre og andre karakteristiske fasadeelementer tillates ikke.
6. Skilt skal tilfredsstillende kravene til trafiksikkerhet og viktige siktakser inn og ut av byrom og gater.
7. Det tillates ikke temporære skilt på bygning. Unntak gjelder ved større festivaler, idrettsarrangement, arrangement tilknyttet handelsstanden og lignende kan temporære skilt benyttes langs og i offentlig veg og på bygning og grunn når det foreligger tillatelse til dette fra vegmyndigheten og dette er tidsbegrenset.
8. Utskiftbare reklameskilt og digitale tavler på innsiden av vinduer og på bygning, med priser og skilting av salgskampanjer tillates ikke.
9. Skilt skal monteres og holdes i slik stand at fare eller annen vesentlig ulempe ikke oppstår for person eller eiendom. Det skal vedlikeholdes slik at innretningene ikke virker skjemmende i seg selv eller i forhold til omgivelsene.
10. Løse plakatrester og skilt og stativer som ikke er i bruk skal fjernes. Belysningsarrangement som ikke fungerer, skal slukkes inntil vedlikehold er utført.
11. Bevegelige lys og bevegelig skilt tillates ikke.
12. For skilt som oppføres i tilknytning til byggearbeider og er tidsbegrenset til gjennomføringen av byggearbeidet kan det lempes på de estetiske krav. Slike skilt skal bare gi opplysninger om aktørene i byggeprosjektet og skal være godkjent av vegmyndighet der trafiksikkerheten kan være berørt. Er det flere aktører skal det utarbeides et felles skilt for disse.
13. Løsfotreklame og reklamesegl skal ikke oppføres i offentlig regulert vegareal (veg, fortau, rabatt) såfremt de ikke er godkjent i egen gatebruksplan/situasjonsplan. Når de plasseres på eiendommen skal de ikke være rettet mot trafikken/veifarende, men mot de gående. Maks antall 1 stk. per virksomhet. Plasseringen skal ivareta kravene til universell utforming og fjernes i butikkens stengetid. Må ikke være til hinder og fare for personer med nedsatt funksjonsevne.
14. For bebyggelse som oppføres inntil regulert gateside skal skilt plasseres på fasaden i 1. etasje. Skilting for virksomheter over 1. etasje kan i tillegg markeres med vindusdekor i vinduene, jf. pkt. 20. Ved bruk av skiltplan kan også fasaden for øvrige etasjer inngå.
15. Frittstående skilt, med unntak av orienteringsskilt, tillates ikke innenfor området som omfattes av reguleringsplanen for Lillehammer Sentrum.

UTFORMING

16. Frittstående skilt, ID-mast, pylon/totem: I området som omfattes av reguleringsplanen for Lillehammer Sentrum tillates det ikke frittstående skilt, ID-mast, pylon/totem. I tettbebygde områder med hastigheter mindre enn 60 km/t kan frittstående skilt/ID-mast ha en høyde på maks. 7 m over terreng, en bredde på inntil 1,3 m og en samlet skiltflate på inntil 4 m². Utenfor tettbygde områder og med hastigheter over 60 km/t kan slike skilt oppføres i samsvar med vegdirektoratets retningslinjer. Pylon/totem skal ha en høyde på maks 3 m og en bredde på maks 1 m.
17. Uthengsskilt: Uthengsskilt skal være min. 2,5 m over gategrunn og skal ikke stikke mer enn 0,7 m ut fra fasadelivet, inklusive innfesting. Skiltet skal plasseres i god avstand fra hushjørne, og på en måte som ikke kommer i konflikt med andre skilt slik som gatenavnskilt, trafikkskilt og andre skilt.
18. Nedhengsskilt: Nedhengsskilt skal være min. 2,5 m over gategrunn og ha en bredde på maks 1 m.
19. Vindusdekor: Vindusdekor er ikke tillatt innenfor reguleringsplan for sentrum. Plakater og lignende like innenfor vinduet som er beregnet for publikum på utsiden tillates ikke. Vindusutstilling tillates.
20. Skiltbelysning: Ved flere skilt på den enkelte bygning skal det benyttes samme type lyskilde, og lysnivået skal ikke overstige det generelle lysnivået i nærområdet. Reflekser og blinding skal unngås. Lysskilt, hvor hele platen inngår som lysflate, tillates ikke med unntak av logo hvor dette er nødvendig og ellers gir en god tilpasning.
21. Temporære skilt: På eiendommer som ikke er utbygd til regulert gateside kan det på den ubebygde delen av eiendommen tillates oppført flaggstenger for skilt og reklame. Det skal fortrinnsvis ikke oppføres flere enn 3 flaggstenger.
22. Transportmiddelskilt: Permanent eller midlertidig oppstilling av biler, tilhengere og lignende med skilting tilknyttet virksomheten skal inngå i vurderingen av den samlede skiltingen på eiendommen der de får en fremtredende plassering.
23. Markiseskilt: Markiseskilt kan erstatte virksomhetsskilt. Markisen må monteres i rammeåpninger og med form og farge tilpasset bygningen.
24. Universell utforming: Skilt skal ha skriftstørrelse/piktogram som skal være tilpasset leseavstand og utformes slik at de kan leses og forstås av personer med funksjonsnedsettelse. Frittstående skilt skal plasseres slik at de ivaretar kravet til nødvendig tilgjengelighet.

SAKSBEHANDLING

25. Etter avtale med kommunen kan mindre skilt og endringer av skilt innenfor godkjent skiltplan unntas fra søknadsplikten. Det samme kan kravet til nabovarsling og ansvarsrett.
26. Når det søkes om tillatelse til nye skilt på bebygde eiendommer skal det vedlegges situasjonsplan som viser plassering og fotomontasje i farger som viser hvordan dette tilpasser seg eksisterende skilting og bygningen eller området rundt. I tillegg skal det vedlegges en beskrivelse av skilttype, materialbruk, bredde, høyde og tykkelse samt valg av belysning og belysningsstyrke.
27. Når det søkes om tillatelse til nye bygninger hvor det skal være skilt, skal det vedlegges dokumentasjon i samsvar med pkt. 4.2. Fotomontasje kan erstattes av en fargelagt fasadetegning/oppriss. Skilt på grunn og bygning skal inngå som en del av prosjekteringen.
28. Følgende skilt er ikke omfattet av bestemmelsene:
 - a. Når de monteres på arenaer og er orientert inn mot selve området og er verken skjemmende eller til sjenanse for det omkringliggende miljø.
 - b. For bygninger med flere virksomheter, hvor det ikke foreligger godkjent skiltplan, skal det sendes inn søknad om skiltplan ved endringer av skiltingen. Når det foreligger en

godkjent skiltplan kan senere endringer av skilt og reklame i samsvar med planen og bestemmelsene oppføres uten søknad/melding.

29. For skilting på eiendom regulert til bevaring kan det innhentes uttalelse fra antikvarisk myndighet. For skilting på eiendom som er fredet skal det innhentes dispensasjon fra vernemyndigheten.
30. For skilting langs offentlig veg der trafikksikkerheten er berørt skal det innhentes uttalelse fra berørt vegmyndighet, jf. vegloven § 33.
31. Tillatelse til skilt gis med henvisning til plan- og bygningsloven § 30 - 3, 2. ledd, inntil videre eller for ett begrenset tidsrom.
32. Ved søknad om nye skilt eller endring av skilting på eiendom som har andre skilt og det ikke foreligger godkjent skiltplan, kan kommunen kreve slik plan utarbeidet. Som vilkår for tillatelsen kan kommunen kreve nødvendige endringer i den øvrige skiltingen slik at denne tilfredsstillende bestemmelsene.
33. Dersom tidligere tillatelse til skilt- eller reklameinnretninger er gitt før 01.07.97, og med varighet inntil videre eller med ikke fastsatt varighet, kan kommunen gi pålegg om å fjerne eller endre enhver skilt- og reklameinnretning som etter kommunens skjønn strider mot bestemmelsene i denne forskriften eller plan- og bygningsloven § 30-3 1. ledd. For øvrig kan kommunen gi pålegg om å fjerne skilt- eller reklameinnretninger der det følger av plan- og bygningsloven § 30-3 2. ledd.
34. Kommunen kan utarbeide veileder for bestemmelsene.

VEDLEGG 2: FRITIDSBEBYGGELSE I LNF

Fritidsbebyggelse i LNF er omfattet av bestemmelse 2.9 og 2.11. Fritidsbebyggelsens beliggenhet i forhold til vassdrag er avgjørende for prosess og rammer for tiltak. Gnr./bnr./fnr. er listet opp i tabellene under. Over hver tabell står det hvilken kategori den aktuelle fritidsbebyggelsen tilhører. Den aktuelle fritidsbebyggelsen er også vist i temakart nr. 7 Fritidsbebyggelse i LNF.

Fritidsbebyggelse 0-50 m fra Mesnavassdraget

Tabellen lister opp gnr./bnr./fnr. for eksisterende fritidsbebyggelse 0-50 m fra Mesnavassdraget. Eiendommene er vist som LNF i plankartet, og skal behandles etter bestemmelse 2.9, se spesielt retningslinje h og i.

Gnr.	Bnr.	Fnr.
49	4	0
49	4	0
49	12	0
50	1	0
50	1	4
50	1	5
50	1	6
50	54	0
50	55	0
50	56	0
50	57	0
50	58	0
50	59	0
50	60	0
50	65	0
50	67	0
50	68	0
50	69	0
50	70	0
50	71	0
50	72	0
50	80	0
50	82	0
50	84	0
50	86	0
50	108	0
50	159	0
50	162	0
50	164	0
50	223	0
55	1	0
59	1	1
59	1	2

59	34	0
61	1	4
61	1	5
65	7	0
65	7	0
65	21	0
65	317	0
65	350	0
65	351	0
65	357	0
66	24	0
66	25	0
66	139	0
66	148	0
66	283	0
66	284	0
66	470	0
66	471	0
66	559	0
67	19	0
67	26	0
67	214	0
67	339	0
67	384	0
67	405	0
68	8	0
69	3	0
69	5	0
70	1	1
70	1	12
70	1	13
70	1	14
70	1	15
70	1	16

70	4	3
70	9	0
70	11	0
70	39	0
71	6	0
72	9	0
76	1	0
76	1	0
76	1	0
85	2	2
86	18	1
86	64	0
86	65	0
86	105	0
86	116	0
87	63	0
87	135	0
87	202	0
88	44	0
88	45	0
88	55	0
90	1	3
90	4	0
90	20	0
90	21	0
90	23	0
91	19	0
93	50	0
96	4	0
96	8	0
96	9	0
96	10	0
97	8	0
97	11	0

97	16	0
----	----	---

Fritidsbebyggelse 50-100 m fra Mesnavassdraget

Tabellen lister opp gnr./bnr./fnr. for eksisterende fritidsbebyggelse 50-100 m fra Mesnavassdraget. Eiendommene er vist som LNF i plankartet, men er definert som LNF spredt fritidsbebyggelse (LSF), og skal behandles etter bestemmelse 2.11.

Gnr.	Bnr.	Fnr.
50	66	0
50	73	0
50	75	0
50	76	0
50	77	0
50	81	0
50	83	0
50	85	0
50	87	0
50	100	0
50	101	0
50	102	0
50	103	0
50	172	0
64	10	0
70	4	1
70	23	0
71	12	0
71	29	0
74	30	0
96	5	0
97	7	0

Fritidsbebyggelse 0-50 m fra andre større vassdrag

Tabellen lister opp gnr./bnr./fnr. for eksisterende fritidsbebyggelse 0-50 m fra andre større vassdrag¹⁶ enn Mesnavassdraget. Eiendommene er vist som LNF i plankartet, og skal behandles etter bestemmelse 2.9, se spesielt retningslinje h og i.

Gnr.	Bnr.	Fnr.
7	5	0
30	64	0
35	30	0
47	7	0
47	8	0

47	10	0
50	108	0
59	119	0
67	13	0
67	15	0
67	16	0

83	3	0
83	8	0
89	1	0
90	7	0
90	9	0
93	3	2

¹⁶ Hva som menes med større vassdrag er vist i temakart nr. 3 – Større vassdrag.

93	3	3
93	3	4
93	3	5
93	3	7
93	3	8
93	14	0
93	19	0
93	28	0
93	47	0
94	17	0
94	18	0
94	19	0
109	23	0
122	3	0
144	1	0
186	1	0
201	1	1
202	1	1
202	1	5
202	1	6
202	1	8
202	1	10

202	1	13
202	1	14
202	1	16
202	1	17
202	1	21
202	1	22
202	1	23
202	1	24
202	1	27
202	1	28
202	1	30
202	1	31
202	1	37
202	1	41
202	1	42
202	1	45
202	1	49
202	1	50
202	1	53
202	1	58
202	1	59
202	1	64

202	1	70
202	1	76
202	1	134
202	1	146
202	1	175
202	1	183
202	1	184
202	1	188
202	1	196
202	1	213
202	1	234
202	1	235
202	1	237
202	1	240
202	1	244
202	1	249
202	1	254
202	1	276
202	1	282
202	1	283
202	1	287
202	1	290

Fritidsbebyggelse 50-100 m fra andre større vassdrag

Tabellen lister opp gnr./bnr./fnr. for eksisterende fritidsbebyggelse 50-100 m fra andre større vassdrag¹⁷ enn Mesnavassdraget. Eiendommene er vist som LNF i plankartet, men er definert som LNF spredt fritidsbebyggelse (LSF), og skal behandles etter bestemmelse 2.11.

Gnr.	Bnr.	Fnr.
15	20	0
16	6	0
35	140	0
43	36	0
43	138	0
49	10	0
50	80	0
50	84	0
50	85	0
57	17	0
59	230	0
83	4	0
83	5	0
83	7	0

158	3	0
190	3	0
190	4	0
190	5	0
202	1	9
202	1	20
202	1	33
202	1	34
202	1	52
202	1	61
202	1	69
202	1	84
202	1	91
202	1	93
202	1	94

202	1	103
202	1	105
202	1	106
202	1	110
202	1	113
202	1	125
202	1	128
202	1	159
202	1	173
202	1	190
202	1	194
202	1	195
202	1	212
202	1	217
202	1	228

¹⁷ Hva som menes med større vassdrag er vist i temakart nr. 3 – Større vassdrag.

202	1	245
202	1	264
202	1	274

202	1	292
202	1	310
202	1	312

202	3	0
-----	---	---

Fritidsbebyggelse mer enn 100 m fra større vassdrag

Tabellen lister opp gnr./bnr./fnr. for eksisterende fritidsbebyggelse mer enn 100 m fra større vassdrag¹⁸. Eiendommene er vist som LNF i plankartet, men er definert som LNF spredt fritidsbebyggelse (LSF), og skal behandles etter bestemmelse 2.11.

Gnr.	Bnr.	Fnr.
1	8	3
1	14	0
1	15	0
1	16	0
2	17	0
4	13	0
4	14	0
5	1	0
6	24	0
11	57	0
11	63	0
13	13	0
14	3	0
19	24	0
20	15	0
21	1	0
21	12	0
23	6	0
24	8	0
26	1	0
26	1	0
26	1	2
28	4	0
28	11	0
28	12	0
29	2	0
30	1	0
30	57	0
30	58	0
30	59	0
30	201	0
31	92	0
31	145	0
32	1	0
34	2	0
34	3	0
35	11	0

35	12	0
35	14	0
35	16	0
35	17	0
35	18	0
35	22	0
35	23	0
36	13	0
37	2	0
39	2	1
39	3	1
39	3	3
39	42	0
40	2	0
41	8	0
41	214	0
41	233	0
41	388	0
43	198	0
43	199	0
43	200	0
44	20	0
44	23	0
44	30	0
44	38	0
45	3	0
45	10	0
46	1	0
46	2	0
46	3	0
47	6	0
48	1	0
48	4	0
48	25	0
48	120	0
48	265	0
49	1	0
50	78	0

50	79	0
50	98	0
50	99	0
50	104	0
50	105	0
50	161	0
51	1	0
51	5	0
51	6	0
52	1	0
52	1	0
52	21	0
53	33	0
53	34	0
53	362	0
53	369	0
54	9	0
54	278	0
54	279	0
54	280	0
54	281	0
54	282	0
54	283	0
55	83	0
56	2	0
56	3	0
56	4	0
56	5	0
56	8	0
56	9	0
56	11	0
56	13	0
57	1	0
57	16	0
57	22	0
57	24	0
57	25	0
57	31	0

¹⁸ Hva som menes med større vassdrag er vist i temakart nr. 3 – Større vassdrag.

60	2	0
61	1	0
65	124	0
65	293	0
65	293	0
66	19	0
66	33	0
66	52	0
66	153	0
66	171	0
66	171	0
66	238	0
66	238	0
66	277	0
66	308	0
66	491	0
66	563	0
69	13	0
70	4	2
70	19	0
70	20	0
70	26	0
70	29	0
71	19	0
72	13	0
72	15	0
73	3	0
74	23	0
82	2	0
84	4	0
86	4	0
87	47	0
87	119	0
91	10	0
91	27	0
92	26	0
93	5	0
95	2	0
95	18	0
96	12	0
97	9	0
97	10	0
100	15	0
103	9	0
103	9	0

103	39	0
103	42	0
103	54	0
104	9	0
104	12	0
105	19	0
109	22	0
110	4	1
110	4	2
110	17	0
111	3	0
111	6	0
111	8	0
111	9	0
112	16	0
112	25	0
112	28	0
112	52	0
113	9	1
113	51	0
113	68	0
114	30	0
114	34	0
115	1	0
116	9	0
116	10	0
117	5	0
119	11	0
120	13	0
120	16	0
123	1	0
123	1	0
123	13	0
123	15	0
124	1	0
126	2	0
128	4	0
130	2	0
130	6	0
135	14	0
137	1	0
138	7	0
138	8	0
139	7	0
144	3	0

145	2	0
145	22	0
145	23	0
145	24	0
145	25	0
145	26	0
145	27	0
145	28	0
145	31	0
146	13	0
147	3	0
149	7	0
149	16	0
151	1	0
154	9	0
161	31	0
161	35	0
161	53	0
161	86	0
163	3	0
163	14	0
163	28	0
163	29	0
165	26	0
176	46	0
179	6	0
179	7	0
182	4	0
182	4	0
182	4	1
182	8	0
182	9	0
182	10	0
182	44	0
182	45	0
182	45	0
182	49	0
184	1	0
184	1	0
185	1	0
186	1	1
187	1	2
190	2	0
202	1	2
202	1	3

202	1	4
202	1	7
202	1	11
202	1	12
202	1	18
202	1	19
202	1	25
202	1	26
202	1	29
202	1	32
202	1	35
202	1	36
202	1	38
202	1	39
202	1	40
202	1	43
202	1	46
202	1	47
202	1	48
202	1	51
202	1	54
202	1	56
202	1	57
202	1	60
202	1	62
202	1	63
202	1	65
202	1	66
202	1	67
202	1	68
202	1	71
202	1	72
202	1	73
202	1	74
202	1	75
202	1	77
202	1	78
202	1	79
202	1	80
202	1	81
202	1	82
202	1	83
202	1	85
202	1	86
202	1	87

202	1	88
202	1	89
202	1	90
202	1	95
202	1	96
202	1	97
202	1	98
202	1	99
202	1	100
202	1	101
202	1	102
202	1	104
202	1	107
202	1	108
202	1	109
202	1	111
202	1	112
202	1	114
202	1	115
202	1	116
202	1	117
202	1	118
202	1	120
202	1	121
202	1	122
202	1	123
202	1	124
202	1	127
202	1	129
202	1	130
202	1	131
202	1	132
202	1	133
202	1	135
202	1	137
202	1	138
202	1	139
202	1	140
202	1	141
202	1	142
202	1	143
202	1	144
202	1	145
202	1	147
202	1	148

202	1	149
202	1	150
202	1	151
202	1	152
202	1	153
202	1	154
202	1	155
202	1	156
202	1	157
202	1	158
202	1	160
202	1	161
202	1	162
202	1	163
202	1	164
202	1	165
202	1	166
202	1	167
202	1	168
202	1	169
202	1	170
202	1	171
202	1	172
202	1	174
202	1	176
202	1	177
202	1	178
202	1	179
202	1	180
202	1	181
202	1	182
202	1	185
202	1	186
202	1	187
202	1	189
202	1	191
202	1	192
202	1	193
202	1	198
202	1	199
202	1	200
202	1	201
202	1	202
202	1	204
202	1	205

202	1	206
202	1	208
202	1	210
202	1	211
202	1	214
202	1	215
202	1	218
202	1	219
202	1	220
202	1	221
202	1	222
202	1	224
202	1	225
202	1	226
202	1	227
202	1	229
202	1	230
202	1	232
202	1	233
202	1	236
202	1	241
202	1	242
202	1	243

202	1	246
202	1	247
202	1	248
202	1	250
202	1	251
202	1	252
202	1	260
202	1	262
202	1	263
202	1	265
202	1	266
202	1	267
202	1	268
202	1	269
202	1	270
202	1	272
202	1	273
202	1	277
202	1	278
202	1	279
202	1	280
202	1	281
202	1	284

202	1	293
202	1	294
202	1	295
202	1	296
202	1	297
202	1	298
202	1	299
202	1	300
202	1	301
202	1	302
202	1	303
202	1	304
202	1	305
202	1	306
202	1	307
202	1	308
202	1	311
202	1	322
202	2	0
202	4	0
202	5	0

Endringer og prinsippvedtak

Tema	Søknadsplikt for tiltak i LSB og LSF
ESA saksnr.	20/2766
Vedtaksmyndighet	Planutvalget
Pol. saksnr.	39/20
Vedtaksdato	11.06.20
V E D T A K:	Det kreves byggesøknad for tiltak i LNF-spredd fritidsbebyggelse (LSF) og LNF-spredd boligbebyggelse (LSB). Kravet til søknad gjelder ikke for platting/terrasse som er i samsvar med bestemmelsene i Kommuneplans arealdel 2020 – 2023 (2030) i LSF områder.

Tema	Bruk av retningslinjer ved tiltak på eksisterende hytter, i påvente av områderegulering Nordseter
ESA saksnr.	20/1636
Vedtaksmyndighet	Planutvalget
Pol. saksnr.	52/20
Vedtaksdato	20.08.20
V E D T A K:	<ol style="list-style-type: none">1. Følgende retningslinjer gjøres gjeldende for fritidsbebyggelse i regulerte områder på Nordseter fram til områdereguleringsplan for Nordseter er vedtatt:<ol style="list-style-type: none">a. Regulerte områder på Nordseter kan fortettes i tråd med vedtatt reguleringsplan. Det er en forutsetning at avstanden mellom nye og eksisterende hytter målt fra yttervegg til yttervegg er mer enn 25 meter.b. Maks tillatt samlet bebygd areal (BYA) 150 m², fordelt på hovedhytte 120 m² og uthus/anneks 30 m². I tillegg kan det tillates inntil 20 m² terrasse på hovedhytte.c. Det er kun tillatt med 2 bygninger pr. tomt.d. Hyttas møne- og gesimshøyder skal være maks hhv. 5,5 meter og 3,4 meter. Høydene skal måles fra lavest ferdig planert terreng.e. For anneks/uthus er maks tillatt mønehøyde 4,2 meter. Høydene skal måles fra lavest ferdig planert terreng.f. Oppstue/ramloft kan kun tillates ved oppføring av nybygg hytte. En oppstue eller et ramloft forutsetter at taket er en egen konstruksjon som er løftet over en del av bygningen for å få plass til en annen etasje. Møneretningen skal være på tvers av hovedtaket. Oppstue/ramloft skal ikke være plassert helt i enden av langvegg på hytta. Bredde på gavlvegg for oppstue/ramloft kan være maks 1/3 del av hovedtakets lengde, eller maks 4 meter målt på

	<p>utvendig vegg. Gavlvegg på oppstue/ramloft kan maks stikke ut 1,2 meter fra vegglivet på hovedhytta. Undersiden av raft/sperre skal være maks 0,30 meter over mønet på bygningens hovedtak.</p> <p>g. Balkong i plan 2 er kun tillatt hvor det foreligger en godkjent løsning for oppstue/ramloft.</p> <p>h. Uteplass som platting kan maks være maks 10 m². Det er ikke tillatt med terrengjustering for å heve plattingsnivå.</p> <p>i. Takvinkel på nybygg skal være fra 22 til 35 grader.</p> <p>j. Maksimum grunnmurshøyde skal være til 0,5 meter målt fra lavest ferdig planert terreng.</p> <p>k. Der det er ønskelig med kjeller, skal det tilrettelegges med innvendig trapp. Dør/vinduer tillates ikke i kjellerens yttervegg/kjellermur.</p> <p>l. Terrengjustering skal skje med minst mulig inngrep. Der det er helt nødvendig kan det etter søknad vurderes en justering av terrenget på inn til 1,5 meter.</p> <p>2. Søknad om dispensasjon for tiltak i tråd med retningslinjene behandles administrativt gjennom byggesaken.</p>
--	--

Tema	Byggegrenser fylkes- og riksveg
ESA saksnr.	20/5575
Vedtaksmyndighet	Byplansjefen
Vedtaksdato	05.11.20
V E D T A K:	<p>1. Bestemmelse 1.13.1 i kommuneplanens arealdel 2020-2023 (2030) og bestemmelse 1.12.1 i kommunedelplan Lillehammer by (byplanen) 2020-2023 (2030) gjøres om til retningslinje. Retningslinjen tilføyes følgende tekst:</p> <p>a. «Fravik fra byggegrense i reguleringsplan vurderes gjennom dispensasjonsbehandling i byggesaken.»</p> <p>b. «Byggegrensene som er vist i tabellen er i henhold til vegloven § 29. Ved fravik søkes det dispensasjon til aktuell vegmyndighet.»</p> <p>2. Vedtaket fattes med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-17.</p> <p>3. Endringene gjøres i de aktuelle planer uten å endre vedtaksdato for planene.</p>

Tema	Fradeling av boligtomt før byggetillatelse
ESA saksnr.	20/8700
Vedtaksmyndighet	Byplansjefen
Vedtaksdato	05.11.20

VEDTAK:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommuneplanens arealdel 2020-2023 (2030) og kommunedelplan Lillehammer by - Byplanen 2020-2023 (2030) tilføyes følgende bestemmelse i hhv. kapitel 2.1.2 og 3.1.7: «Der reguleringsplan ikke sier annet skal eiendom fradeles før det tillates oppføring av ny frittliggende småhusbebyggelse.» 2. Vedtaket fattes med hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-17. 3. Endringene gjøres i de aktuelle planer uten å endre vedtaksdato for planene.
----------------	---

Tema	Tolkning av bestemmelser og retningslinjer for eksisterende bolig- og fritidsbebyggelse i LNF
ESA saksnr.	21/2293
Vedtaksmyndighet	Planutvalget
Vedtaksdato	15.04.21
VEDTAK:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bestemmelse 2.10.2.5 og 2.11.12 i kommuneplanens arealdel 2020-2023 (2030) tolkes slik: Bygg kan tas ned (rives) og settes opp igjen på mer egnet sted. 2. Bestemmelse 2.10 og 2.11 i kommuneplanens arealdel 2020-2023 (2030) er retningsgivende for dispensasjonsbehandling for tiltak på eksisterende bolig- og fritidsbebyggelse i LNF i 50 m beltet til vann og vassdrag. Dersom tiltaket ligger innenfor rammene, kan dispensasjonen behandles administrativt.

Tema	Støykartlegging Jørstadmoen leir - nye støysoner
ESA saksnr.	22/8954
Vedtaksmyndighet	Planutvalget
Vedtaksdato	19.01.23
VEDTAK:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Støykartlegging datert 02.01.23 med nytt støysonekart for Jørstadmoen leir datert 08.06.22 skal gjøres gjeldende foran avsatte støysoner på Jørstadmoen i kommuneplanens arealdel 2020-2023 (2030).